

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **9**

DEN 2 MARS 1924

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EBBA THEORIN

*Drottningen av Spanien,
på hennes egen önskan målad i Mad-
rid av Bernhard Österman, som
i dagarna återkommit från
sitt hedrande
uppdrag.*

K R Ö N I K A

om en drottning som ber om lov att röka cigaretter och om en spansk Karl den femtonde.

SPANIENS NAMNKUNNIGA MÅLARE ha förevigat ej mindre ryktbara utländska furstligheter på duken och förmodligen däribland även en och annan svensk, exempelvis drottning Kristina. Men de svenska konstnärer äro lätt räknade som fått måla porträtt av spanska furstar och furstinnor. Zorn lär ha gjort någon akvarell av änkedrottningen och nu i dagarna har Bernhard Österman vederfarits äran att måla det charmanta porträtt av Spaniens drottning som ni ser å första sidan här. För svensk målarkonst är uppdraget mycket smickrande och ger förresten våra konstnärer en lektion om nyttan av att söka sig ut på den utländska marknaden hellre än att stanna hemma och bli utställningsmisshandlade av gnatiga konstdoktorer. Bernhard Österman exponerade på uppmaning av en parisare en del tavlor på den fashionabla fransk-spanska badorten Biarritz där man tydligen inte bara vederkvickar kroppen utan också själen, bl. a. med konstnjutningar. Bland comtesser och hidalgos uppenbarade sig en dag en furstinna prinsessan Fredrik av Storbritannien. Och när hon fick se Bernhard Östermans fina tavlor tänkte hon: »C a r a m b a! Det där vore en målare för min niece». Prinsessan är nämligen tant till drottningen som ju ursprungligen inte är »äkta spanjor» utan har engelskt blod i ådrorna. (England tycks inom parentes sagt ha övertagit den roll Danmark för några tiotal år sedan sades inneha som leverantör av prinsessor till de europeiska hoven.) Det låter ju tänka sig att drottningen bett sin kära tant stöta på ifall någon ovanligt talangfull porträttmålare skulle komma inom synhåll. Allt nog prinsessan skrev till drottningen som tydligen hade stort förtroende för sin tants goda omdöme ty en vacker dag fick Bernhard Österman genom en spansk hovfröken förfrågan om han inte ville komma ner till Madrid och fästa drottningens drag på duken. Att den svenska konstnären inte var nödbjuden anar man och i höstas for han alltså ner till Spanien, förmodligen inte utan en viss hjärtklappning. Sittningarna blevo bara sex, visserligen två timmar åt gången, ty kungaparet skulle över till Mussolinis hemland på ett besök som förmodligen var mera än artighetsvisit. Konstnären hann dock måla det väsentligaste såsom hals och huvud sen tog han duken med sig till fjärran Nord för att vid dess sparsamma sol göra tavlan färdig. Det lyckades trots våra väderleksanstalters tröttsamma envishet att aldrig låta oss se annat än mulen himmel. Nu i dagarna har Bernhard Österman varit nere och visat upp sitt konstverk fullbordat. Att drottningen vart belåten, t. o. m. alldeles storförtjust för att citera konstnärens egna ord förstår man redan på avbildningen av den tydligen mycket flott målade tavlan.

Som man ser är det ingen mörk sydländsk skönhet drottningen av Spanien föret. Hon är tvärtom mycket ljus med askblont hår och ljusblå ögon. Hon gör på

främlingen ett utomordentligt behagligt intryck, en grande dame men på samma gång älskvärd och utan några anlagda later. För konstnären och hans arbete hade hon tydligen respekt ty i början på sittningarna frågade hon helt beskedligt »får jag röka?» vilket allernådigtst beviljades och sen rökte drottning och konstnär cigaretter i kapp. Tiden under målningen fördrevs med samtal och bl. a. berättade drottningen om det ståtliga juveldiadem som på tavlan uppväcker herrarnas beundran och damernas avund. Det är av smaragder och briljanter, en present av Frankrikes forna kejsarinna Eugenie. Drottningens mor var engång utsedd att bli brud åt kejsarprinsen. Hans tragiska död bland Zulukaffrerna ointetgjorde giftermålsplanen men Eugenes vänskap för den unga prinsessan fortfor och överflyttades sedan på dottern, vars gudmor Eugenie var. I exkejsarinnans testamentet hägkoms drottningen med ett etui innehållande enligt testamentets ordalydelse en solfjäder. Hon tog naturligtvis tacksam emot gåvan men kunde väl knappast undertrycka en stilla förvåning över gudmors anspråkslösa present ty det var bekant att kejsarinnan efterlämnade en hel förmögenhet i juveler. Etuiet kom emellertid men när det öppnades innehöll det inte bara solfjädern utan till mottagarinnans häpnad föll det här smycket med dess i guld infattade smaragder ur. Gudmor ville även efter döden glädja sin guddotter med en angenäm överraskning.

En salong i slottet var inredd till atel-

jer och hit kom ibland kung Alfonso för att se hur arbetet på porträttet fortskred. Apropos monarken som Bernhard Österman vid sin första audiens i kollision med hovetiketten som där i landet föreskriver redingote vid uppvaktning hos kungen. Österman är visserligen själv hovintendent här hemma men i sysslan ingår tydligen inte att känna till etiketten vid främmande hov. Det spanska påbudet om redingote var honom alldeles obekant.

Jag som inte burit ett sånt plagg på 25 år! suckade konstnären. Men att komma skrudad i en förmiddagsjaquette eller på svensk sed i frack gick inte. Varenda grand av Spanien skulle få frossbrytningar vid åsynen av sådan gräslighet. Lyckligtvis kom vår minister Broström som räddande ängel genom att låna Österman sin redingote som passade bra om han bara inte gestikulerade för mycket med armarna. Den hjälpsamme ministern var själv med på audiensen i lånat plagg, nämligen sin legationsskreterares, men det märktes heller inte, och grandernas nerver blevo alltså ej angripna den gången.

Förresten var kungen älskvärdheten och gemytligheten personifierad, alltid skämtsamt och trevlig. Med sitt hurtiga friska och glada sätt tyckte Bernhard Österman att Alfonso påminde om Karl XV sådan han blivit skildrad. Att han är tapper har naturligtvis bidragit att göra honom populär bland sina ärekära landsmän. Han har visat den egenskapen vid flera attentat då han uppträtt lugnt och kallblodigt. Såsom en gång då han satt till häst och blev beskjuden bakifrån. I stället för att hastigt spränga ifrån den farliga platsen kastade han om hästen och galopperade rakt på revolvermannen samt red omkull honom. Sånt kan dämpa lusten även hos den mest fanatiska kungahatare.

Kanske blir det framdeles någon möjlighet för den svenske konstnären att även måla kung Alfonsos porträtt. Där om är emellertid ingenting alls avgjort. Österman får tills vidare nöja sig med drottningtavlan som skall pryda en av salarna i Madrids vackra slott. För närvarande befinner det sig i Paris dit Bernhard Österman fått lov att låna det för att utställa på Salongen.

Än i Stockholm? Får inte vi här hemma tillfälle att se tavlan?

Nej, svarar konstnären. Han utställer inte här hemma med den tråkiga konstpolitik som för närvarande råder här.

Svaret ger en bjärt belysning av de snedvridna konstnärliga förhållanden som för närvarande existera här. En målare av sådan kvalitet att han får utländsk beställning föredrar landsflykt hellre än att utsätta sig för allt det obehag som en utställning här har i släptåg. Borde inte pressen snart få upp ögonen för att den illa tjänar sin kulturuppgift genom att så tydligt ge bevis för satsen att ingen är profet i sitt eget fädernesland.

CELESTIN.

Iduns småkonstutställning.

Arbetet med förberedelserna till utställningen av småkonst fortskrider raskt under stort intresse från deltagarnas sida. Utställningens öppnande har nu tillbakaflyttats till den 10 mars, en del av de exponerade föremålen komma att överflyttas till Svenska Slöjdförningens utställning i Hålsingfors, vilken öppnas den 21 samma månad.

Huvudvikten kommer att läggas vid att framvisa föremål, vilka äga en praktisk tillämpning i hemmet och som därvid utmärka sig för vacker formgivning och god materialbehandling. Härtill komma dock även smärre bronser och skulpturer, avsedda att användas såsom prydnadsföremål, ävensom en mindre samling bokhantverk och svartkonst att exponeras. Några nya textilier från Jämtlands Hemslojd, ävensom spetsarbeten från samma håll, utgör ett intressant textilt inslag i utställningen.

Utom i föregående nummer nämnda konstnärer kunna ytterligare nämnas fru Hald och fröken Thyra Olsson med leksaker, Olga Laner, skulptur, fru Thyra Grafström textilier, med flera. I nästa nummer av IDUN skall en fullständig förteckning å deltagande konstnärer och firmor lämnas och emottager tidningen före den 5 mars förslag och anmälningar.

Akta Spets- & Sidendépôt

STUREGATAN 6II

Tel. 77436

Norr 19700

J U M P E R S I L K E

av 1:ma kvalitet (Pearsalls) även passande till halsdukar och schalar. Enfärgat å 4:25 pr bunt om 110 gram. Brokigt å 6:75 pr bunt om 110 gram i utsökta färgsammanställningar. Till landsorten mot postförskott.

Signe Vessman.

Annie Åkerhielm.

IDUN HAR HEDRAT MIG MED FRÅGAN: Varföre förstå ej samhällsklasserna varandra? Jag ber att först få underkasta själva frågeställningen en liten granskning. Vilka äro samhällsklasserna? Den frågan skulle jag ha ytterst svårt att på rak arm besvara. Den skematiska uppdelningen av samhället i tvenne klasser, en privilegierad och en oprivilegierad, en arbetande och en icke arbetande, hör hemma i samhällstillstånden före franska revolutionen, hade sitt faktiska underlag i dem och alldeles icke i det moderna samhället. Att den demagogiska fraseologien okritiskt övertagit den från revolutionsmännen och fört den vidare, är en annan sak. Allas likhet inför lagen, en genomförd rättsgrundsats inom den civiliserade världen under hela den tidrymd som i vidaste bemärkelse kallas modern, har visserligen icke kunnat utplåna den faktiska förekomsten av olika samhällsklasser, men den har utplånat gränserna mellan dessa. Det är i modern tid penningen, och penningen allena, som skapar »överklass» och »underklass», — den överklass som skapats av bildning och börd, är en rest från ett föregående samhällstillstånd — och eftersom penningen flyter, flyter allt. Det finns en yttersta flygel av nödlidande och en yttersta flygel av millionärer, som det alltid har funnits och sannolikt alltid skall finnas i fullt utvecklade samhällen, men mellan dem böljar en följd av andra klasser, övergående i dem och i varandra, och gränslinjerna förmar ingen uppdraga. Var samhällsklass har väl litet svårt att förstå de övriga, därför att man här i världen huvudsakligen förstår sig själv och knappast ens det; somliga förstå varandra bättre och andra sämre. Tillåt mig därför, ärade redaktion, att ändra frågeställningen sålunda: Varför ha den socialdemokratiska och den borgerligt tänkande delen av samhället så svårt att förstå varandra?

Den socialdemokratiska delen utgöres visserligen till största delen av en bestämd samhällsklass: kroppsarbetarnes. Men icke uteslutande. Där finns också folkskollärare, lägre tjänstemän, journalister och andra litteratörer, samt slutligen en del universitetsbildade teoretiker. Inom den borgerliga delen är det åter omöjligt att uppdraga något slags homogenitet, vare sig i näringsgrad, bildningsgrad eller ekonomisk ställning.

Vidare, är det så säkert att vi icke förstå varandra? Förstå är icke alltid detsamma som att gilla, icke ens detsamma som att förlåta, trots en mycket använd maxim. De bland oss »borgerliga», som över huvud taget äga fattningsgåva, kun-

Vägen till samarbete heter ömsesidig förståelse. Utan tvivel skulle kvinnor i olika levnadsförhållanden kunna uträtta mycket gott genom gemensamt arbete — ifall de bara kunde förstå varandra. Varför förstå då de olika samhällsklasserna icke varandra? Idun har riktat denna fråga till två representanter för olika läger. Friherrinnan Annie Åkerhielm intager en utpräglad, filosofiskt betonad högerståndpunkt. Fru Signe Vessman företräder det socialdemokratiska kvinnolägret. Hon är redaktör för "Morgonbris" och står i livlig kontakt med allehanda sociala spörsmål och kvinnofrågor.

na väl ej annat än förstå att kroppsarbetarne sökt och söka förbättra sin ställning, som för visso i industrialismens uppkomsttid var fruktansvärd. Ett sådant strävande måste man både förstå och gilla, samt lyckönska dem och samhället till att det burit så goda frukter. Att de, när motståndet visat sig giva vika för pressningen, vilja taga så mycket de kunna komma åt, är också både naturligt och mänskligt, om det än ej vittnar om gott omdöme. Men huru skulle de kunna äga gott omdöme? Vem, bland de auktoriteter de följa, har sökt bibringa dem en objektiv uppfattning av ekonomien och dess lagar, enligt den ekonomiska forskningens nuvarande ståndpunkt? Man tröskar på med gamle Marx: det är gott nog åt dem. Att de icke förmå skilja på lika-berättigande och supremati, det förstå vi även, till intet fordras väl så hög bildningsgrad som till att se objektivt på sin egen rätt och sina egna krav.

Slutligen, att de icke förstå oss, det förstå vi så utomordentligt väl. De ha den primitiva människans hela behov av stark och orubbad auktoritetstro kvar; det är blott auktoritet de ha bytt; och Socialdemokraten och de övriga partitidningarna samt den politiska och ekonomiska litteratur dessa anbefalla äro för dem vad kungord och gudsord voro för deras förfäder. Och de ledare, för vilkas makt de utgöra underlaget, ha de icke sitt intresse av att hålla klyftan mellan dem och oss så vid som möjligt? Ha de någonsin sökt lära dem att förstå oss och vår syn på tingen? Ha de någonsin lärt dem att, liksom det finnes skilda religioner, så finnes det skilda politiska och ekonomiska uppfattningar, av vilka var och en av sina anhängare omfattas med samma ärliga tro som var och en av de andra? Ha de icke tvärtom lärt

dem att se på alla icke-socialister ungefär på samma sätt som den troende katoliken under medeltiden såg på albigenser och valdenser?

Och vi ha icke heller försökt lära dem att förstå oss, ty vi veta att det icke lönar mödan; att de äro lika bepansrade mot våra framställningar som någonsin den ortodoxe mot alla heterodoxa och skeptiska inkast.

Huru skulle de kunna förstå oss? Förlåt, ärade redaktion, att jag med denna fråga besvarar den av eder framställda.

ANNIE ÅKERHIELM.

"Ett gemensamt arbetande folk i stället för klasser."

Då Iduns redaktion önskat ett uttalande härom måste jag bekänna, att detta spörsmål, om det t. ex. tages individuellt, synes mig vara så vittfammande, mångskiftande och djupt liggande, att det icke är lätt att ge giltigt definierbara svar.

Ur synpunkter, de olika nationerna och ännu mera de olika raserna emellan, öppna sig likaledes perspektivkomplex, som äro av sådan beskaffenhet, att mänskligheten ännu ej hunnit synnerligen långt med deras besvarande och lösande.

Därför torde det vara redaktionens underförstådda mening, att några antydningar om svårigheten att förstå varandra inom olika samhällsklasser, böra givas. Utgår man således från samhällsliga synpunkter så har man att konstatera, att förståelsen hittills, isynnerhet mellan »över- och underklass», varit ringa eller ingen. Detta helt naturligt på grund av orsakförhållandet som miljö och uppfostran skapat.

Det borde kunna framhållas, att man väl kan förstå en annan klass' intressen, men ur samhällssynpunkt motarbeta desamma, liksom ur maktens eller det enskilda intressets synpunkt.

Arbetarklassen kan således mycket väl förstå överklassens önskan att länka samfunds- och samhällsliv ur sina egna intressen, men måste ändock bekämpa desamma enär den ej anser dem gagneliga för samhället i helhet.

Således måste dessa intressen från en hittills privilegierad samhällsklass bekämpas av dem som ej sätta likhetstecken emellan fåtalsklassens och huvudmassan av det arbetande folkets intressen. Överklassen å sin sida torde till en del även förstå underklassens önskan om drägligare förhållanden, men söker alljämt förhindra genomgripande förändringar.

För själva den bärande tanken, att klas-

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

VART HAR DET GAMLA TAGIT VÄGEN?

MINNEN FRÅN MIN BARNDOMS PRÄSTGÅRD. AV EMMA BENDZ.

Professorskan Emma Bendz i Lund — författarinnan till "Söder om landsvägen" och andra älskvärda och humoristiska skildringar av skänst liv, — ger här en förtjusande bild av sitt barndomshem och frågor — säkert med instämmande av både gamla och unga — vart alla de gamla hemmens trevliga gammaldags ting tagit vägen.

"Moderatörlampan" sprider på denna 80-talstavla, "Far och son" av dansken Helsted en trivsam stämning i den tidstypiska interiören, vari dock just motsättningen mellan de unga och de gamla framställes.

IBLAND, DÅ MAN SITTEr i sin ensamhet, händer det lätt, att man börjar fundera över saker och ting vilka på ett eller annat sätt äro förknippade med minnen från barndomen. Man erinrar sig gamla föremål, vilkas existens varit förgäten i årtal, och man frågar sig: Vart ha väl alla de där sakerna tagit vägen? Äro de fullständigt förintade eller förvaras de tilläventyrs i någon undangömd vrå som kuriositeter? Det senare är dock i allmänhet föga troligt.

Mina tankar gå tillbaka till den prästgård, varifrån jag stammar, och jag tycker mig se alla dessa ting, med vilka man kände sig så förtrogen, så »du» med för att tala med Fredrika Bremer. I fantasien sitter jag ofta hopkrupen i en stol vid prostens skrivbörd och följer ivrigt hans görande och låtande. Jag ser honom med stor omsorg formera sin gåspenna, så flyger den över det stora, ganska grova pappersarket — jag kan aldrig erinra mig, att det på den tiden fanns särskilt brevpapper — och jag skådar med någon undran, huruledes hans tungspets hela tiden rör sig i takt med pennan. Det var en vana han hade, när han utförde något mekaniskt arbete, vare sig han hanterade sin stora papperssax eller slipade sin rakkniv, och framför allt naturligtvis, när kniven med förvånande och farlig snabbhet vandrade över hans haka.

Nåja, för att återvända till skrivbordet: när arket är fullskrivet, tar han från skrivdonet av danskt porslin den fyrkantiga sanddosan, översållar arket med fin sand, håller det en stund i handen och knäpper sedan försiktigt bort sanden igen. Sedan tar han ett nytt ark, beväpnar sig med

serna och klyftorna som skapats av samhällets struktur, ur rättfärdighetssynpunkt böra förändras till att omfatta ett gemensamt arbetande folk, istället för »klasser», finnes ännu föga förståelse.

Som ansvarskännande samhällsmedborgare och verkliga människor, böra vi dock alla sträva att sätta oss in i och var i sin mån arbeta för vidgad syn och känsla av samhörighet, under ansvar och uppriktig önskan om att få ändamålsenliga förhållanden, för utvecklingsbara människor, och vi skola få lättare att förstå varandra när vi märka, att vårt strävande skadar ingen till det väsentliga, men gagnar alla.

Vad t. ex. arbetarklassen har synnerligen svårt att förstå är, att dessa rent

papperssaxen och formar något, som småningom skall bli ett prydligt kuvert, varpå han med mycken akkuratess lägger in brevet i detta självtillverkade omhölje. Och nu kommer det mest spännande av allt: ur lådan tar han fram en avlång ask,

Ett både roande och vördnadsbjudande tantporträtt från gammal tid: friherrinnan Gyllenhaal, målad av Troili.

parasitära kvinnor inom högre samhällsklasser, som använda sin tid, icke till egen utveckling för att kunna göra en insats i kulturgagnande verksamhet, utan till ofta mycket fåfänga och löjliga tidsfördriv, kunna ha anspråk på att räkna sig till en ledande samhällsklass, av naturen förnämligare utrustad och skickad att bättre leda och länka samhällets liv och öden än sina arbetande »syster» i andra samhällsskikt.

Bristande förståelse för den genomgripande rättens fordringar människorna emellan är till största delen beroende av att de ej hunnit långt i sin utveckling av den verkliga samhörigheten. För mera förståelse måste nog allsköns vidskepelse och inympade fördomar försvinna, så

vars innehåll är föremål för min varmaste beundran. Asken är fylld med oblater i de skönaste färger, jag kan aldrig se mig mätt på dem och tycker, att jag skulle vara den lyckligaste bland dödliga, om jag vore ägare till denna bländande skatt. Han utväljer en skön, himmelsblå oblat, fuktar den, och fäster ihop kuvertet med den. Utanskriften skrives med stora, men ingalunda tydliga bokstäver, han lägger bort fjädern och säger förnöjd: »Se så.»

När det gäller tjänstebrev eller andra viktiga dokument, förslår det ej med oblater; då måste lacket fram, och även denna procedur skänker åskådaren ett oblandat nöje, för att ej tala om den ljuvliga lukten. Det är något helt annat än vad våra dagars lackkompositioner förmå presteras. Skrivbordsstaken tages

fram, denna förtjusande gamla stake med sina smala pinnar, vilka uppbära en grön skärm av metall, och vila på en oval mar-morfot, prydd med en sovande hund. Ljuset tändes med tillhjälp av de farliga fosforstickorna, lacket formas på kuvertet i en vacker rundel, och därpå appliceras det stora prostsigillet med häradets vapen.

Var äro i denna stund den vackra staken, oblaterna, sanddosan och fjädern?

Som jag i allmänhet finner mitt största nöje i att följa prostens alla åtgöranden, passar jag alltid på att stå bredvid, när han sätter på sig sin prästkrage av spegelblankt silver. Jag har mycket svårt att förstå, varför denna granna sak huvudsakligen användes i vardagslag, exempelvis vid vecokpredikningar och de prästerliga förrättningar, som ske hemma i prostens rum. I min smak är den oändligt mycket gentilare än de vita kammardukslappar, som prostinnan på lördagarna med sådan omsorg stryker. Hon sitter då uppflugen på en särskilt hög stol för att med tillbörlig kraft kunna hantera det lilla strykjärnet med dess oproportionerligt långa handtag. Själva järnet är så minimalt, att det tycks huvudsakligen vara ämnat för dockvärlden, och jag anser att det med all rätt bort tillhöra mig i stället.

(Forts. nästa sida).

att vi förnimma en människa och like och ej en klassindivid.

Förståelsen kommer att bli djupare allt efter som vi uppfostra vår vilja att själva i vår ringa mån gagna det hela, att handla efter moraliskt upphöjda tänkesätt och inse den lilla personliga fåfängans intighet.

Det är mod vi behöva, att tänka och handla utöver de egna intressenas trånga gränser, för att bli toleranta och förstående, och tillägna oss en visare livsföring — men då bli vi också oförsonliga fiender till det enskilda intressets förhärskande och förkvävande av det bästa som växer fram för att göra de mångas liv ljusare.

SIGNE VESSMAN.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

PÅ SYAFTON I IDUNKLUBBEN

T. v.: Iduns kvinnoklubb i Stockholm, Sektion I, hade den 20 febr. en trevlig syafton, och en vecka senare sammanträdde sektion II efter samma program. Fröken Fia Öhman (stående i förgrunden) läste upp en reseskildring från Kashmir, fru Ehnemark (sittande längst t. h.) spelade, en annan klubbmedlem deklamerade. Arkitektkontoret, fru Maja Alvin, hade anordnat en vacker och mycket beundrad utställning av möbler, sidenbrokader och lampor. Fru Emma Marcus, som synes på bilden t. h., visade hur man gör pappersblommor. Pappersblommorna på bordet här förväxlar man lika lätt med levande blomster som man gjorde på Idunklubben, där fru Marcus hade dekorerat. Fru Marcus undervisar i sin bostad, Riddarg. 72, varje fredag vissa timmar i tillverkning av blommor, dekorationer och dräkter i papper. Närmare på tel. Norr 15984. Nästa klubbafton föreläser dr Lydia Wahlström. Se närmare sid. 202.

Och lamporna sedan, de små underliga lamporna, vad har det blivit av dem? Jag kan ännu höra hur det lät, när vår guvernant på kvällarna kom tågande den långa vägen från sitt rum in till vardagsvåningen. Hon lyste då upp sin mörka stråt med en liten lampa av penséfärgat glas. Vid handtaget hängde en smal kedja vid vars ände var fäst en den allra näpnaste metallhatt, som sattes över vecken, när lampan skulle släckas, och som vid rörelsen skramlade ljudligt nog. Varje kväll sade prostinnan en stund innan lampan och dess ägarinna verkliga anlände: »Nu kommer Sara». Och då det dröjde sade hon: »det var bara ett varsel». Och mycket riktigt, fem minuter senare stod »Sara» med sin lampa och sina mitäner — för de kalla läsarnes skull — inne bland oss.

Ganska lustiga voro även de smala järnstakar, som med en krok hängdes över fingret, med vilka pigorna på vintermornarna gjorde sin entré. Gestalterna sågo skugglika ut vid brasornas fladdrande sken, och voro alls inte välkomna. De erinrade nämligen på ett otrevligt sätt om, att det strax var tid att ge sig upp i grådasket och kylan, men när man väl hunnit så långt som till frukostbordet, mätte man genast bättre.

På ett »fyrfat», som under sitt genombrutna lock var fyllt med frisk glöd, stod kaffepannan (av mässing med svart handtag) och rök högst inbjudande. Det var värmande och skönt bara att se på, och den ljuvliga, exotiska doft, som utströmmade, verkade synnerligen upplivande. Själv stod prostinnan vid kakelugnen och rostade bröd på en eldgaffel, som med oändligt tålmod hölls över glöden. Smöret var hemkärnat, vitt och ofärgat, men smakligt nog. Men vintermorgonen var mörk, och frukostbordet behövde upplysning. Två malmstakar placerades därför på bordet, och de hemstöpta talgljusen hjälpte efter förmåga familjen att hitta till

munnen. Naturligtvis saknades ej den smala brickan med sin blankpolerade ljustax. Hurskulle man kunna reda sig utan ett dylikt instrument? Var finnes de nu, dessa kära, på sin tid så outhärliga föremål?

Inne i barnkammaren fanns bland det enkla möblemanget, som bysnickaren förfärdigat, en s. k. slagbänk, där äldsta dottern tillbringade sina nätter. Den såg ut som en ovanligt stor chiffonier med tre breda lådor överst. Under dem var en hög klaff, bakom vilken ett stort svalg gapade. Drog man i klaffen knarrade det fram en säng av hårt virke och avdelad i många skarvar, som nog kunde »trycka sin stämpel» på den sovandes lekamen. Finns det månne någon, som i våra dagar gjort bekantskap med en dylik möbel? Ett tortyrredskap skulle den nog kallas i vår bortskämda tid, men då ansågs den vara lika praktisk som outhärlig.

Och alla de hemtrevliga redskap, som hörde hemma i köksregionerna, vart ha de tagit vägen? T. ex. den runda järnplåten, som fylld med torvglöd lades över pannjärnet, när fläskpannkakan skulle gräddas. Vad den kakan blev läcker under glödens jämna värme, ljusbrun och aptitlig. Jag ser ännu för mig den väldiga fiskkitteln av koppar, stor som ett ordinärt babybadkar, vars grannt utarbetade, blankskurade lock sken som solen i Karlstad, vilken ju lär vara den förnämligaste av alla solar.

På väggen vid spisen hängde gorånsjärnet med sin långa svans; mellan järnets båda tungor låg en sirligt utklippt pappersremsa till förekommande av rost. När prostinnan väntade kaffebrämmande, stod hon själv vid spisen och bakade gorån. Omständligt gick det till, men vilka underverk hon åstadkom! Ljusbruna, sköra, doftande av citron! De voro också berömda vitt omkring, dessa kakor, och det visste prostinnan nog.

Vid den stora slakten kan jag när som helst se drängen Per, som stundom fick avlösa pigorna vid det väldiga hackbrä-

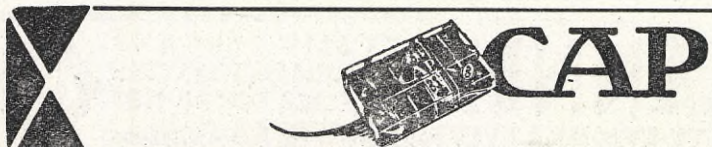
det. Han satt i skjortärmarne, såg ledsen ut, och hanterade med ovilja de vassa knivarne med sina trekantiga handtag, med vilka köttet skulle finhackas. (Man visste ingenting om köttkvarnar på den tiden.) Per fick även på sin lott att tälja de många korvpinnarna, ja, det hände till och med, att han höll i korvskinnen medan köks-pigan proppade i smeten. Men då var han förälskad i kompanjonen, annars hade han minsann inte gjort det.

Om vi nu från köket förflytta oss in i förmaket och i sammanhang därmed sända en tanke till damernas toiletter, så framställer sig osökt den frågan: Vart ha sidenmantiljerna, piraterna och ridiculerna tagit vägen? Huru livligt ser man ej för sig fruarna på kalas uppradade i de långa sofforna! De sågo väldigt pampiga ut i sina mantiljer, vita mössor med långa band, snibbliv och kjolar av omätlig vidd. Ur piraten framtofs stickstrumpån, stundom frivoliteterna, när det fanns någon mera världslig fru i sällskapet. Man förfriskade sig dessemellan med stekta äpplen, brända mandlar och bischoff, samtidigt som äggpriserna och först och sist pigorna diskuterades. Man tänker förmodligen nu »hu, så tråkigt», men faktum är, att alla sågo ut som om de hade roligt. Vida roligare än vad de flesta människor tyckas ha i våra dagar!

Man skulle kanske till slut våga den frågan: Vart ha forna tiders människor tagit vägen? Sorglöshetens, förnöjsamhetens, hemflitens och enkelhetens goda, glada människor?

Vart ha de muntra skratten, det oförargliga skämtet, de barnsliga upptågen tagit vägen? Nog kan man längta ibland att få se tecken till återvändande livsglädje, men kanske är det nuvarande tillståndet nyttigare, mera förädlade, mera »uppfostrande», så att säga? Den, som förstär saken bättre än undertecknad, må besvara frågan.

EMMA BENDZ.

Sorterade Napolitaines:

Palmersy, Mjolk, Grädd-Krokantchoklad
i originalförpackningar à Kr 1:—.

K V I N N O H A T A R A E

Johannes Chrysostomos (guldmun).

DEN DAGEN SOKRATES SKULLE tömma giftbägaren i fängelset och hans vänner kommo och hälsade på honom, började Xantippa, som satt där med sin lille son på armen, att jämra sig. »Sokrates vände sig till Kriton och sade: Kriton, laga att någon för hem henne. Och några av Kritons tjänare ledde bort henne, allt under det hon skrek.»

Detta berättar den högsinnade Plato om den ädle Sokrates. Då kan man förstå hur den klassiska världen och framför allt det gamla Aten såg på kvinnorna! I detta Aten levde också allt snusförnufts mästare, Aristoteles. När han tittade sig omkring, såg han kvinnorna leva instängda i hemmen, obildade och dumma, och eftersom det så var, förklarade han det vara »natures ordning». Hans sätt att döma har varit populärt i tvåtusen år...

Men nästan samtidigt levde ju i Aten en annan man, Plato. Han var det stora geniet, som förmådde se förbi »det som är». I sitt kommunistiska framtidssamhälle ville han ge kvinnorna lika god uppfostran som männen och likställde de båda könen principiellt. — Så stodo de två grundåskådningarna i fråga om kvinnan emot varandra redan i det gamla Aten. Där man f. ö. tänkte på det sätt som senare herr Metellus i Rom formulerade, att med kvinnorna kunde man inte leva, men inte heller utan dem... Ligger det mest förakt i det ordet eller mest hat? Det är svårt att säga; men det har väl aldrig funnits någon kvinnohatare, som ej inhöljt sin sjuka känsla i föraktets högmodiga mantel.

Det förefaller en rent av, som om vissa religioner och läror svingat sig upp på kvinnohatet. Det börjar med australnegrernas enkla lära, att alla läckerbitar äro tabu för kvinnorna; gudarna unna dem endast åt männen — — Det är åtminstone en rättfram, enkel och praktisk form av kvinnohat. Det blir redan mer invecklat, när Muhammed erbjuder varje man upp till fyra hustrur och i himlen ett obegränsat antal. Men för kvinnorna finns det ingen himmel...

Från att negligera kvinnorna i himlen

Kvinnohatare lära ju vara populära bland damerna. Låt oss därför nu, under kvinnornas gyllene tid, bringa några av dessa herrar i vänlig åtanke.

och till att direkt kalla dem »fyllda av djävulen» och »helvetets port» är det i alla fall ett långt steg. Det togs av de gamla kyrkofäderna. Det första grova uttrycket är den helige Hieronymus', det andra är Johannes »Guldmun». De må kallas så mycket som helst för helig och guldmun, när man hör dessa ord, ser man i stället för sig några halvt själssjuka gubbar. Och det är väl i själva verket också vad de voro — även den helige Gregorius, som sade, att kvinnan inte hade sinne för det goda, och den helige Johannes av Damaskus, som kallade kvinnan för »ett ont djur, som likt en mask smyger sig in i mannens hjärta».

Nå, vi le åt de gamla kyrkofädernas ord — men det är inte utan att de ibland genljuda i moderna skrifter.

Arthur Schopenhauer var i alla fall den mest sympatiske bland kvinnohatarna: Hans misantropi och pessimism var inte utan sitt lilla koketteri, och kvinnohatet var en av hans prydnader. Men skulle man på allvar tillämpa hans djupa och estetiskt tilltalande lära, så bleve det nog inget rum över för kvinnohatet. Han kunde också ge kvinnan sitt erkännande. Så t. ex. förfäktar han, att människan ärver temperamentet av sin far och intelligensen av sin mor — utan intelligens måtte alltså kvinnorna inte vara, fastän människornas allmänna klokhetstillstånd visst inte länder dem till heder.

Otto Weininger kom på sin tid många unga studentskor att gråta över att de tillhörde det otäcka »Weib». »Även den sämsta man är bättre än den bästa kvinna», förkunnade han ju på grund av vad han »upptäckt» om »Mann» och »Weib». Nu gick det väl ofta litet underligt till vid filosofens upptäcktsfärder. Tänk, så och så göra kvinnorna när ingen man ser dem, sade han — och världen häpnade över filosofens skarpsynthet. Så och så är kvinnans kropp, och det symboliserar det och det, fortsatte han, och världen häpnade igen. Ingen kvinna kom sig för att svara: mannen har stora fötter, vilket visar hans jordiskhet, och han talar med en grov röst, som förräder, att han är en gorilla.

Varför fingo inte bara de unga studenterna, utan över huvud den funderande germanska världen sådana feberrysningar av »Geschlecht und Charakter»? Ack, finn på något att skänka ert »metafysiska hat»: kvinnor, engelsmän eller judar eller, som Weininger, alla tre sorterna samtidigt, läs en mängd luntor filosofi, så ni kan termerna, blanda hop begreppen och säg vad som helst: t. ex. att geni är detsamma som minne och att hunden visar »Wahnsinn» och hästen »Irrsinn», tala dunkelt och eldigt, så alla höra er men ingen egentligen begriper er — och framgången är given. Men hatet är det viktigaste! Inte hat mot orättvisa, ondska eller onödigt lidande. Nej, det skall vara ett nytt, originellt hat, ett

Schopenhauer.

hat, som kommer den hatande att själv känna sig överlägsen, ett hat som tillfredsställer den råa medeltiden i hans själ. Medeltiden ville se djävulen överallt. Så länge det existerar kvinnohatare, ha vi ännu litet medeltid bland oss.

23 år gammal tog Weininger sitt eget liv. Efter att ha bevisat vad mordet var, filosofiskt sett, fruktade han att själv bli mördare... I sitt känslotänkande var han åtminstone kansekvant.

En annan av de stora föraktarna var ju Friedrich Nietzsche. Vad han mest föraktade var, enligt honom själv, »krämare, kristna, kor, kvinnor, engelsmän». Det är ju inte det sämsta att komma i sällskap med de milda korna. Värre djur finns!

En klok liten fru sade en gång, att hennes make var en av världens snällaste män, men vad hon inte tyckte om hos honom var att han liksom i regel svenska män var solidarisk med alla andra män mot sin hustru.

Mannasolidaritetsens typiske företrädare är August Strindberg. Det visar han i En daires försvarstal, det framträder jämt och ständigt i hans skrifter. Har han någon gång hopat ondska och gemenhet inte bara över den kvinnliga huvudpersonen i sina dramer, utan för omväxlings skull även hos den manliga, ångrar han sig regelbundet på slutet och lägger litet extra på kvinnoondskans vågskål.

Eljes håller Strindberg visst på vad som är rätt och räknar noga efter att han får igen precis lika mycket som han ger ut.

De andra kvinnohatarna, vi här talat om, allt ifrån kyrkofäderna, voro till all lycka ogifta. Endast Strindberg var gift. Också har han blivit virtuos på äktenskapsgräl. Och hans kvinnohat tycks bra ofta glödas i hushållsbekymrens och de obetalda räkningarnas Inferno — mycket naturligt för resten. Men när han å ena sidan i sin frivilliga landsflykt suckar över familjeförsörjarens visst så sant orättvist tunga börda och å den andra inte kan tåla »kamratäktenskap» och självförsörjande kvinnor — vad vill han då? Kvinnohataren står där en gång för alla negativ. E. TH.

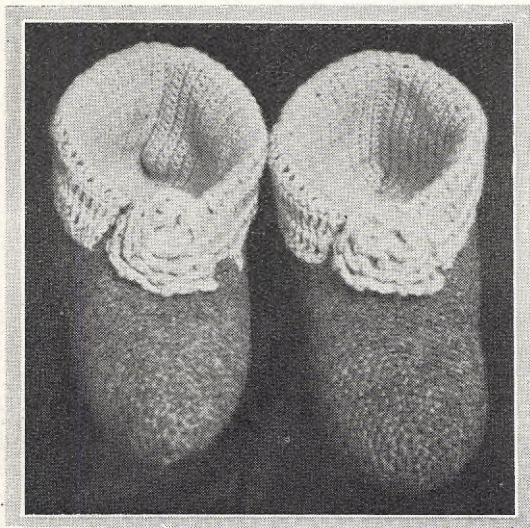
Barn

hava ofta en panisk förskräckelse för tvättning, försök om det inte går med

Yema
hudcremetvål.

KLÄNNING BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI AB • GÖTEBORG

Virkade tofflor.

Virkade tofflor.

OM NI KÖPER 50 GRAM grått stickgarn av litet grövre kvalitet och omkring 60 gram blått eller rött jumpergarn eller dylikt till foder, så kan ni lätt virka ett par varma starka tofflor.

Modellen är, som sagt, av grått stickgarn och storleken lämplig för ett 12 à 13 års barn.

Leta rätt på en strumpa, som passar den, som skall ha tofflorna och virka efter den för att få rätta storleken. D. v. s. man måste göra toffeln drygt efter strumpan.

Toffeln består av 2 delar, en yttre i grått och en ungefär lika stor till foder i blått eller annan färg.

Lägg upp 3 maskor och virka runt och öka då och då, så att det till slut blir 34 varv och 48 maskor i varvet. Virka vanliga maskor, ej stolpar och tag i föregående maskan helt, d. v. s. i bägge trådarna ej främre eller borte ensamt.

Vid 35 varvet virkar man fram och tillbaka och lämnar 5 maskor mitt fram. Med 43 maskor i varvet virkar man så 38 varv och syr ihop toffeln bak. Nu när ena halvan är färdig gör man som gumman i sagan gjorde med skinnfällan, hon blötte och stötte den och det gör vi med. Lägg toffeln i kokhett vatten och när vattnet något avsvanat, så gnugga kraftigt, doppa

den sedan i kallt vatten, åter i varmt och på detta sätt filter sig garnet och blir mjukt och luddigt.

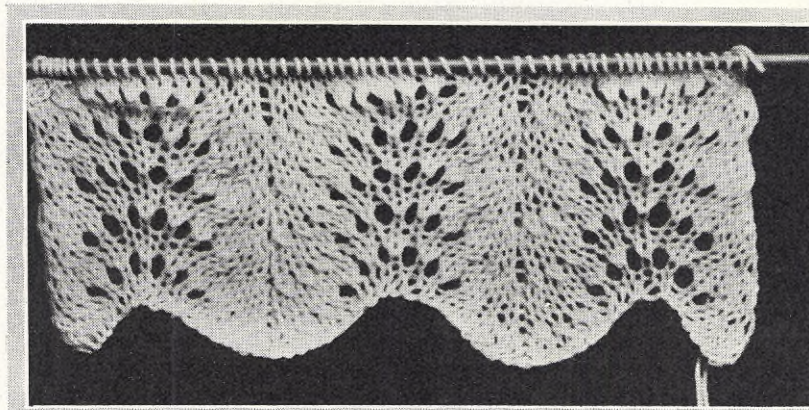
Fodret virkas alldeles lika med undantag av varven fram och tillbaka vilka göres kortare.

Sedan stickas fodret inuti toffeln och man virkar fast de båda delarna varefter dessutom virkas 3 rader stolpar av foder-garnet, som bildar uppslag och vikes neröver på den gråa yttersidan och fastsys.

Mitt fram sätter man en boll eller en irländsk ros av foder-garnet. B. L.

Stickad bård.

Såsom avslutning på jumpers, (säg för all del inte jumprar, det ordet stod i en tidning, och det låter så illa) skulle vi vilja rekommendera stickningen å närstående

Stickad bård.

bild. Den är ganska enkel fast den ser litet tillkrånglad ut.

Man lägger upp multiplar av 20 såsom 40, 60, 80 etc. — 1 maska på sista tjugutalet. Lägg upp löst, ty spetsen blir uddig och är uppläggnings för hård, så snörper det lätt.

1 varvet: Sticka 19 räta maskor × 1 avig 19 räta × upprepa mellan korsen tills stickan är slut.

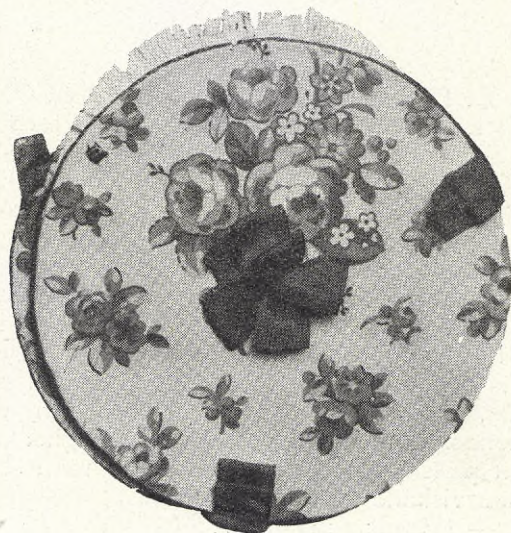
2 varvet: Sticka 19 aviga maskor × 1 rät, 19 aviga × upprepa mellan korsen tills stickan är slut.

3 varvet: × Tag ihop 2 maskor 3 gånger, sticka 1 maska, kasta över stickan och sticka 1 maska 6 gånger, lyft 1 maska sticka 1, för den lyfta maskan över den stickade (det blir som en hoptagning) 3 gånger, sticka 1 avig × upprepa mellan korsen tills stickan är slut.

4 varvet: Sticka 19 aviga × 1 rät, 19 aviga × upprepa mellan korsen tills stickan är slut.

5 varvet börjas från 1 varvet igen.

Man lyfter 1 maskan i 1, 2 och 4 varven.

Etui för småservietter.

Etui för småservietter.

Har ni, ärade läsarinna, gjort samma erfarenhet som vi, att det är svårt hålla reda på alla små sydda, virkade och stickade tallriksunderlägg etc., som man under årens lopp föräras på födelse- och namnsdagar m. m.?

Nå, då är här en praktisk sak, som samlar alla små dukar.

Såsom material användes vit papp, 1/2 m. blommig tunn kretong och 50 cm. breda sidenband i färg med tyget.

Modellen består av 2 alldeles lika stora runddelar hopfogade med band på 3 ställen.

Klipp först 2 runda pappskivor, 21 cm. i diameter och kläd över dem med tyget, vilket går så till, att man klipper tyget dubbelt, en sömmesman vidare och syr halva sidan på symaskin på avigan, vänder arbetet, trär in pappskivan och kastar fint ihop andra halvan. För att skyla sömmen kan man smyga fast en smal snij i färg.

Vi ha då 2 skivor lika stora och lika sydda och i. st. f. att knyta dem tillsammans, så fäster man 10 cm långa band på 3 ställen med jämna avstånd från varandra på den undre skivan, gör en liten rosett av bandet och med ett tryckknäpp på övre skivan och ett d:o i rosetten fäster man samman de båda skivorna. Banden få tas litet vida, så man får plats för småservietterna inuti.

Mitt på övre skivan sättes en rosett av sidenbandet och hela arbetet är färdigt.

I ett annat nummer kanske vi återkomma till småservietter.

B. L.

N Ä R P A R I S I S K A N B L I R R I K S D A G S M A N

Monsieur Sylvaire.

»SÅ FRI SOM den germanska kvinnan är hon förstås inte», sade Monsieur Sylvaire. »Det skulle t. ex. inte gå för sig, att en ung flicka av god familj ginge ut att dejeuner med en ung man. Men hon är inte så ständigt och ängsligt vaktad av »förkläden» som förr, då knappt kunde gå

Huvudredaktören för den kända franska kvinnotidskriften "Femina", M. Dominique Sylvaire, har i dagarna gästade Stockholm, på inbjudan av Alliance Française. Under ett samtal med en medarbetare i Idun uttalade sig M. Sylvaire om den nya kvinnan, med friare åskådningar och vyer, som krig och bistra tider skapat.

ned på gatan och lägga ett brev i brevlådan utan att följas av guvernant eller tjänarinna. Nu rör hon sig i alla fall obehindrat och självständigt, väljer yrke, studerar, skriver in sig vid universitetet.

Vi ha skarpsinniga kvinnliga advokater, duktiga journalister, driftiga affärskvinnor — ja, affärssinnet är nu speciellt utvecklat hos den franska kvinnan; tänk på, hur många företag och firmor i de mest skilda branscher, som i Frankrike blomstrar under kvinnlig hand!

»Då förtjänar hon alltså rösträtten, som hon nekades 1923?»

»Hon får den!» svarar den franske redaktören med förvisning. »Ty visst förtjänar hon den. Utan att vara politisk i teorien — den rena politiken är för torr för hennes temperament — har hon intresset för den levande handlingen. Allt som in-

(Forts. sid. 208.)

Konsten att baka består till stor del i att välja de rätta ingredienserna. En garanti för högsta möjliga resultat är användandet av det sedan 1857 världsberömda Rumford Bakpulver. Begär därför

RUMFORD Bakpulver (Jästmjöl)

Ekonomiskt! Tillförlitligt! Lämnar aldrig bismak!

RÄDDNINGEN. AV MATILDE SERAO

FRÅN ITALIENSKAN AV ELLEN RYDELIUS.

EFTER PASSIONENS STARKA ÖGONblick, i lugna timmar av samtal, då förtroendena strömmade fram i otvungen meddelsamhet, då förtroligheten var vänskaplig och kärleksfull, talade Flavia gärna om sin egen barndom, om denna glada tid, som varit idel sol, idel kyssar, idel konfekt. Dessa minnen försatte henne i extas, och liksom om hon drömde, blickade hon ut i fjärran, och berättade ännu en gång med av rörelse darrande röst om all den ljuvhet, med vilken moderskärleken omgivit henne. Sedan släcktes denna livlighet av ett plötsligt svärmod, rösten blev matt och hon viskade osäkert:

— Mamma, mamma...

Liksom om hon velat undandraga sig denna melankoli, tog hon Cesares hand, såg honom in i ögonen och sade:

— Berätta mig om dig, älskade.

Cesare log och rökte alltjämt på sin cigarett med en nöjd och lugn själs fridfullhet.

— Jag var ett mycket kraftigt barn, jag var mycket bullersam och mycket häftig. Älskade, det är alltsammans.

— Och ingenting mera?

— Nej, käraste, ingenting mera.

— Nå, — sade hon då och skakade på huvudet, — berätta då för mig om din gosse.

Cesare blev ett ögonblick allvarlig och betraktade henne liksom med misstro. Men i Flavias ögon läste han en sådan ödmjuk nyfikenhet, ett sådant vänligt intresse, att hans misstänksamhet skingrades. Då började han med en lycklig faders stolta leende tala om sin pojke, som hette Paolo som farfar, som inte längre ville kallas bébé, därför att han var stor, tio år.

— Och han har mycket blont hår likom du? — sade Flavia djupt uppmärksam.

— Mycket blont och lockigt. Han blir ond, när man säger, att han har peruk,

En av sydländskt passionerad stämning mättad novell, som med sina fint utmejslade karaktärer och situationer bör tala till varje kvinnas hjärta.

han är mycket känslig för löje och kan inte tåla, att man skämtar med honom. Då blir han blek, men han gråter inte. Han går bort i ett hörn och funderar. Om vi tala till honom, svarar han inte. Han har anfall av svärmod som en man.

— Kanske han är klen? — viskade hon medlidsamt.

— Nej, han är sentimental, kanske alltför mycket. Jag måste laga så att han förlorar denna ovanliga känslighet, annars blir han mycket olycklig. Om han vänjer sig att älska för mycket, att önska för mycket, att lida för mycket, därför att han icke får det som han älskar och han önskar, då är det synd om min gosse.

Det blev en ångestfull tystnad. Samtalet, som åter närmat sig passionen, hade förlorat lugnet och mildheten. Cesare försökte att åter börja tala om barnet, men även detta blev besvärligt, ty i varje ögonblick då han talade om Paolo, såg han bredvid honom moderns, den unga bedragna hustruns ansikte. Och av aktning för den kvinna, som han icke längre älskade, och av grannlagenhet mot henne, som han älskade, kunde han icke uttala hustruns namn inför älskarinnan. Alltså teg han. Plötsligt steg Flavia upp, gick tätt intill honom och sade med den kvinnliga och smeksamma ljuvhet, som uppnår allt:

— Varför tar du inte hit barnet till mig?

Första gången som Flavia framställde denna besynnerliga begäran, gjorde Cesare en rörelse av motvilja och svarade häftigt:

— Det är en dårskap.

Men Flavia förlorade icke modet. Varje gång som Cesares ömhet för henne flödade

som ymnigast, gjorde hon sig så god och blid för att förmå honom att taga barnet med sig. Förgäves teg han och försökte byta samtalsämne. Flavia återvände oupphörligt till det, envis i sin begäran. Slutligen svarade Cesare, uttröttad av att hon icke förstod det ogrannlaga i denna nyck:

— Det är modern som bestämmer över barnet och hon vill inte låta honom besöka dig, du borde förstå då.

Nu följde en fruktansvärd scen, under vilken Flavia gång på gång anklagade sig själv för denna brottsliga kärlek och anklagade Cesare, grät, råkade i förtvivlan, vred sina händer och förbannade sin föfelade tillvaro och det olycksaliga ögonblick, då hon mött Cesare. Han måste trösta henne, men hon lugnade sig icke, utan utgöt all sin smärta över en falsk ställning, som hon länge undertryckt, förnedrade sig till att bekänna sina egna samvetskval och begrät det ideal av familjelycka, huslig frid och heder, från vilket hon avstått för Cesares skull. Han måste omfamna henne, viska obestämda och barnsliga trösteord till henne, — barnsliga därför att vad hon sade var sant — stryka hennes hår som om hon varit ett sjukt barn, invagga denna sorg för att söva den, och slutligen lovade han henne, att han snart skulle taga barnet med sig till henne.

— Vill du lämna honom ensam här hos mig, älskade?

— Ja, käraste, bara du inte gråter.

— Vill du lämna honom här en timme?

— Ja, käraste.

— Ah, min egen älskade, min glädje

— sade hon med lugn hänförelse.

*

— Paolo, — sade fadern och gick före barnet. — Här är den vackra damen, som ville se dig.

Gossen lyfte de svarta ögonen mot Flavia.

(Forts. sid. 206).

T. v.: Runebergs gata blir Daniel Fallströms. Daniel Fallström har i dagarna skiftat skaldetjäll efter att ha haft sin bostad på samma plats, Styrmanngatan 27, i ej mindre än tjugosex år, något som ej tyder på den ombytthet skalderna annars tillvitats. Bilden visar Daniel och hans flyttkarlar på väg till nya hemmet Runebergsgatan 12. — T. h.: "Kvinnan från Paris." Denna film, som vi nu också få se i Sverige, har Chaplin som författare och regissör. Fr. h.: den franske vivören och hjältinnans förförare, den hederlige amerikanske f. d. fästmannan samt hjältinnan.

Utomlands ha de eleganta hästekipagen

börjat komma på modet vid promenadåkning samt åkning till bröllop, visiter, miodagar m. m.

Obs! Samma taxa som för bilar.

Namnanrop: FREYS HYRVERK.

Kungl. Hovlev.

PRÖVA

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

SÅ OFTA, ACK, SÅ OFTA, hör jag fru ar beklaga sig över de ledsamheter, ja den missämja, som icke sällan blir en följd av det bittra tvånget att be familjens överhuvud om pengar.

Så här låter det (är det någon äkta man, som känner igen sig?):

»Ska du ha pengar nu igen? Du har ju fått till hushållet för veckan.»

Frun (ödmjukt): — Ja, men kolen har jag lagt ut pengar för och Gretas nya strumpor och Ernsts nya läsebok...»

Herrn (argt): »Ja, att ha barn är då som att kasta pengar i sjön.» Ty vid sådana tillfällen äro barnen endast fruns, och värmen bara hennes lyx.

Scenen är ju mästadels inte till den ringaste nytta — frun får till sist vad hon begär, måste få det, och det vet herrn också hela tiden mycket väl. När han trots detta bråkar — är det manne av vana eller av läggning för bråk eller för att skrämja frun till sparsamhet?

I alla fall vet jag mången liten fru, som i förtretet tagit sig en plats. Hon har faktiskt fått en sådan trängtan att ha egna pengar att råda över! Detta, att ideligen stå som en tiggerska inför sin man, beroende av hans nådiga välbehag, att som en skolflicka behöva i detalj redogöra för vad de pengar hon behöver ska användas till, och så kanske till på köpet få bannor för slöseri, det är helt enkelt ett lidande, vari en nutidskvinna — som ju har litet större anspråk på vänligt bemötande än en svunnen tids fru ar — har svårt att finna sig. Nå, så tar hon alltså en plats med ekonomiskt oberoende, och mannen blir änglalik, — förutsatt att obenägenhet att öppna plånboken var hans enda fel...

Men det finns ju fru ar, som inte kunna ta platser, antingen för att det är svårt att erhålla några eller för att de inte kunna komma loss från hemmets plikter.

Och det är för dem jag nu tänker berätta, hur det går till med det ekonomiska i mitt äktenskap (som verkligen är enastående lyckligt).

Se, saken är den: min man var som pojke vittne till så många tråkiga scener i sitt föräldrahem just när hans mamma skulle ha pengar, att han som vuxen i sitt stilla sinne beslöt bannlysa den sortens kontroverser från sitt hem. Det blev alltså överenskommet mellan oss från första början, att jag aldrig skulle behöva be honom om pengar. Vi hittade på att köpa en liten bordsflagga att ställa på buffén, och så snart det är ebb i kassan för extra utgifter (hushållspengar får jag förstås regelbundet var vecka) hissar jag flaggan på halv stång och lägger nedanför en lapp med påteckning, hur mycket jag behöver och till vad. När min man så kommer hem till middagen och får syn på sorgetecknet, går han fram och läser på lappen samt lägger dit vad jag begär —

Den 1 mars öppnades i Liljevalchs konsthall en ståtlig minnesutställning av Zorns arbeten, alltifrån ungdomsårens till de sista mästarårens verk. "Jag själv Sevilla" — så lyder den då 21-årige målarens egen kända inskrift, harmonierande med hela den ungdomligt segrarvissa posen, på detta självporträtt från hans studietid i Spanien.

om han nu tycker det är förnuftiga anspråk. Annars begär han (i hövliga ordalag) utredning på en annan lapp, jag svarar på

Iduns husmoderskurs per korrespondens

som förestås av den utmärkta skolkökslärarinnan fröken Elsa Philip, börjar den 15 mars. Anmälningar, å kuvertet märkta "Iduns husmoderskurs", torde insändas till Iduns redaktion, Stockholm. Lektionerna givas medels utförliga s. k. undervisningsbrev till varje elev. Varje lektionsbrev medföljes av ett särskilt frågeformulär, som eleven med ledning av lektionerna återsänder besvarat och vilket sedan återfås rättat. Pris för varje lektionsbrev 5 kr. Kursen torde komma att omfatta c:a 10 brev.

Kursen omfattar praktisk närings- och födoämneslära, byggd på senaste vetenskapliga erfarenheter; varukännedom; olika former av matlagning; bakning, syltning, saftning, konservering, dukning, uppgörande av matsedlar etc.; hushållsekonomi, rengöring, tvätt och fläckuttagnings, fönsterträdgårdsvård, m. m.

en tredje, koncist, sakligt — och det kan bli en förtjusande korrespondens.

Ordet pengar i samband med hushållet nämnes alltså endast i undantagsfall i vårt hem. Det är väl kanske inte enbart därför vi äro lyckliga, men nog hjälper det till!

Detta ville jag alltså ha sagt för att visa, hur den tråkiga penningfrågan, ordnad på ett behagligt sätt, kan bli nästan rolig.

God efterföljd, mina damer!

Lycklig fru.

Hembiträdena och bostadstelefonen.

Tyvär missbrukas telefonen av oss lite var, ja, många av oss umgås med och avhandla alla våra mellanhavanden med vänner och bekanta per telefon. Då den, som äger telefonen, tillåter sig att timvis upptaga den med onödigt och innehållslöst prat, kallprat, som det också kallas, är det inte underligt, om det inger tjänarna den tanken, att telefonen är till för just detta ändamål. Exemplet makt är i det fallet större än man tror.

I de hem, där telefonen anlitas endast för nödvändiga ärendens utträttande eller för ordnande av oundvikliga angelägenheter med vänner och bekanta, föregår vederbörande själv med ett exempel, som kan tagas till hjälp, då det gäller tjänarnas bruk av telefonen. Ty att helt förbjuda dem att använda densamma är ensidigt och icke välvilligt mot dem, som arbeta åt en. Man kan ju t. o. m. tillåta en vilt främmande person att låna telefonen.

För att undvika alla konflikter i denna sak gör jag upp med mina tjänare följande: De få använda telefonen vid alla nödvändiga ärenden efter anhållan hos mig därom. Det skulle ju annars kunna hända, att jag själv bleve hindrad att komma i telefon, om jag behövde anlita den. Aldrig under måltid eller andra tillfällen, då de måste vara till hands. Även för nöjes skull efter arbetstidens slut. De skulle vidtala sina bekanta att själva ej ringa annat än nödvändigt under arbetstiden och även med moderation efter densamma. Ty alla onödiga telefonsamtal äro av ondo, evad det är ägaren av telefonen eller hembiträdet som missbrukar den. Om något är detta en tidsfråga i flera bemärkelser.

Signal Berm.

"Julius Cæsar eller något praktiskt?"

Först vill jag be om ursäkt, att jag fastän ej mor till varken fler eller färre flickor vågar yttra mig i denna diskussion. Men från min långa praktik som skolflicka tycker jag mig ändå ha nog erfarenhet att säga en del.

Jag håller alldeles med mor till fem. Skolflickor få lära sig alldeles för mycket, som blir till ingen nytta. T. ex. all denna historia om alla dessa kungar och furstar från alla eviga tider och alla världens länder, deras krig, regering, levnad, karaktärer och kärlekshistorier. Vad har man för nytta av allt det där? Ingen. Och förresten glömmar man bort det så fort man slutat skolan. Varför fick man så fördjupa sig i gångna tiders förhållanden? Varför fick man inte läsa det litet mera kortfattat och i stället sätta sig in i nutida förhållanden, så att man, när man går ut skolan, är litet mera hemmastadd i sin egen tid och sitt eget lands förhållanden än i forna tider och främmande länders?

Och varför fick man så uteslutande ägna sig åt det teoretiska. Varför skall det praktiska alldeles uteslutas ur ens uppfostran. För den, som är praktisk av naturen går det ju an, men stackars den som är opraktisk. Det visar sig ju också ute i livet hur flickan med de praktiska anlagen, vilka knappast kommo i dagen i skolan, reder sig bra under det den opraktiska plugghästen, som i skolan lyste som ett ljus, nu sitter som en liten nolla i en undanskymd vrå av världen.

Och ändå heter det: I skolan lär man för livet. Men hur kan man förklara det?

F. d. skolflicka.

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

EFTER RIDÅFALLET

VASATEATERN KUNDE I LÖRDAGS glädja sig åt en avgjord publikframgång. Då gick nämligen Karl Streckers lilla lustspel »Krokodilen» över tiljorna till en fullsatt salongs mycket hörbara förtjusning.

Författaren är åtminstone för undertecknad okänd. Men han kan tydligen sin sak, d. v. s. i detta fall att på ett harmlöst men fyndigt sätt roa sin publik. Och den konsekventa stegringen från en ganska matt första akt till upplösningen är anmärkningsvärd. Stycket är en älskvärd bagatell, som utspelas i någon tysk Kråkvinkel med dess slätstrukna vardagsliv och stereotypa människor. Dit kommer en yrkestjuv, som ej utan skäl tror platsen vara ett gott arbetsfält för sin företagsamhet, och han får en oväntad medhjälpare i stadens mest ansedde direktör. En bank plundras och värdehandlingarna läggas i en väska av krokodilskinn, som rätt och slätt benämnes »krokodilen». Härav pjäsens namn. Hur denna dyrgrip sedan vandrar från den ena till den andra, från tjuven till kriminalkommissarien och tillbaka till tjuven igen — ja, det bör ses på scenen och ej förrådas i ett referat. Det hela slutar emellertid lyckligt så till vida, att boven, som småningom fått alla våra sympatier, genom sitt goda humör och sin fräckhet behåller både valplatsen och pengarna.

Ester Sahlin i »Krokodilen».

Pjäsen står och faller med huvudrollens utförande, och här fick Erik Berglund rik-

tigt visa vad han duger till. Hans yrkesbrottsling föreföll att vara tagen på kornet. Det var liv och lust över framställningen, komik och snarfyndighet, fräckhet och ett obetvingligt gåpåhumör. Den baksluga masken var verkningsfull och de torrroligt framsagda replikerna funno ögonblicklig genklang i salongen. Det finns inte många skådespelare med den läggningen i Stockholm, som gjort typen bättre.

För övrigt var hela teaterns ensemble i elden med herrarna Byström, Lundberg, Widestedt och Riégo i främsta ledet. Medbrottslingen-direktören spelades av Edvin Adolphson, som hade en ovanligt lyckad kväll i det han av den kärve, kallt beräkande mannen gjorde en mycket trovärdigt utformad karaktär. På spinnsidan voro Esther Sahlin och Hilda Castegren i farten men hade knappast skäl att rosa sina roller.

Pjäsen är, som sagt, fullkomligt harmlös, men bör kunna roa både gammal och ung. Det är inte varje dag man möter så oskyldiga krokodiler.

Clwe!

G Y M N A S T I K E L L E R H U M B U G ?

En svensk gymnast om det utpuffade Müllerska systemet.

ETT NYTT 5-MINUTERSSYSTEM har gjorts upp av vår gamle bekante I. P. Müller i Köpenhamn, och hans kompanjon kapten J. P. Jespersen är ute och förevisar det. Stockholmarna gjordes bekanta med det i förra veckan, då kaptenen, med bistånd av två unga damer, å K. F. U. M.:s lokal sökte i ord och handling göra systemet så förledande som möjligt. Speciellt för damerna — det är väl i grunden dem han vänder sig till, som mera pigga på »nytt» än männen. Bålrullningar, benlyftningar, knäböjningar, armrörelser, tvättningar och frotteringar, allt demonstrerades grundligt, kraftigt och i snabbt tempo. Hemgymnastik för alla åldrar. Underbart resultat. Vem vill inte bli ung, skön och smidig? Gott, tag då en kurs i Jespersens institut, Smålandsg. 20!

»Tusentals engelska läkare rekommendera det Müllerska systemet och det är tack vare detta system som de engelska soldaterna kunde hålla ut i kriget» — så heter det i den broschyr, vari hr Jespersen presenterar och förordar den Müllerska gymnastiken. »Men nu är saken den», säger gymnastikdirektör A. Wigert, som vi språkat med i anledning av hr Jespersens föredrag, »att den Lingska gymnastiken, genom vår landsman Allan Broman, är införd såväl i engelska armén som i engelska flottan. Så då skulle det väl förr vara den, som gjort, att soldaterna »kunnat

Dansken Müller som numera sedan han slagit sig ner i London bytt ut sitt namn till Muller för att det inte skulle låta för tyskt utsättes här nedan för kritik av en svensk sjukgymnast som påpekar att hr Müllers system egentligen bara är en förvanskning av Lings.

hålla ut i kriget»... Men annars ha ju engelsmännen redan genom sin sportsliga uppfostran de givna förutsättningarna att bli uthålliga soldater.

Nå, det där om Müllerska systemets inverkan på krigets gång är alltså betydligt

Iduns kvinnoklubbar.

Stockholmsklubbens sektion I sammanträder 5 mars kl. 8 e. m. å Stadt Hamburgs festväning. Föredrag om Kvinnouppfostran till hälsa och ohälsa. Utställning av småkonst, anordnad av David Blomberg. Nya medlemmar äro välkomna och torde anmäla sig på Idun.

Malmöklubben sammanträder måndagen den 3 mars kl. 8 e. m. å Stadt Hamburgs festväning. Föredrag om »Erik XIV och Karin Månsdotter» av Fru E. Kuylenstierna-Wenster. Visor och ballader sjungas av Fröken Elsa Ekendahl. Musik av pianisterna Mattson och Stuhre. Utställning av bokband från firman Norberg och Sjöbeck.

Tesupé kr. 1:50. Alla äro välkomna och torde anmäla sig hos fru Marie-Louise Donner.

överdrivet. Låt oss nu se hur det förhåller sig med dess nytta för vanligt civilt folk. Hastigheten i rörelserna — det var den hr Wigert först anmärkte på när vi tillsporde honom om det Müllerska systemets verkliga betydelse. En frisk person kan det ju inte skada att göra bensträckningar och bålrullningar i rask takt, men för en mindre frisk kan muskelbristningar bli följden. »Jag minns väl hur det var för 15 år sedan, då hr Jespersen också var här och gjorde propaganda: bara jag fick tre fall av muskelbristning hos kvinnor att behandla, som voro direkta följder av förkraftiga Müllerska rörelser. För att inte tala om all förkyllning framför öppna fönster... Nu säger hr Jespersen själv, att systemet omarbetats och modifierats, och det kan så vara, men snabbheten i rörelserna är alltså där, och en sak till: den kommanderade andningen. Man ska andas så och så många gånger under den och den serien rörelser, föreskrives det. Vad ska det tjäna till? Nej, lugn och naturlig andning som vår Ling föreskriver, är det enda riktiga.

»Ja, på det hela taget ska vi hålla oss till vår Lingska gymnastik, varav det danska systemet bara är en förvanskning», slutar dir. Wigert, »men smart folk, som skenbarligen bjuder något nytt och — tar bra betalt, får i alla tider sin publik!»

Bästa medel mot **katarrer** och **kikhosta** samt **förkyllningar** är **LEDOLIN**.

Rekommenderat av framstående läkare. Finnes å alla apotek.

Tekn. Fabr. Ledolin, Sthm.

Rt. 26 62

Carl Peter

PÅHLSSONS
Dessertchoklader
Högfina kvalitéer

Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pahlssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö

IDUNNS PORTRÄTTGALLERI

LAURA NETZEL.
F. Pistolekors, Stockholm.
Tonsättarinna. Änka efter
professor V. Netzel.

85 år den 1 mars.

ELSA TISELL.
F. Wahlund, Örebro. Änka
efter kapten H. A. Tisell.

80 år den 4 mars.

HILDA RIBBING.
F. Arfwedson, Stockholm.
Änka efter rytmästaren B.
E. L. Ribbing.

65 år den 28 febr.

HELEN RAMSAY.
Fröken, Wilhelmsro, Kortebo.
Dotter till kapten C. M.
Ramsay och hans maka
Ebba R., F. Karström.

65 år den 3 mars.

HELGA von POST.
F. Sirenius, Stockholm. Maka
till majoren S. F. V. von
Post.

55 år den 5 mars.

IDA von ROSEN.
F. Schütze, Romanäs. Maka
till överläkaren dr Alfred
von Rosen.

50 år den 3 mars.

ELISABETH LIVIJN †.
F. Deurell, Stockholm. Änka
efter grosshandlaren C. E.
Livijn.

* 1843, † den 11 febr.

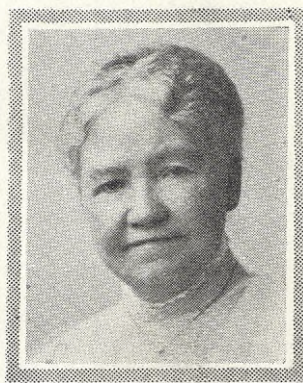
GEORGINE POIGNANT †.
F. von Engeström, Stockholm.
Änka efter landshövdingen
på Gotland P. G. E.
Poignant.

* 1844, † den 13 febr.

VILHELMINA CE-
GRELL †.
F. Andrén, Höganäs. Änka
efter komminister J. Elof
Cegrell.

* 1845, † den 7 febr.

ANNA GRAFSTRÖM †.
F. Gumälius, Stockholm. Än-
ka efter rektor C. A. Graf-
ström. Syster till framl. frö-
ken Sofia Gumälius.

* 1847, † den 21 febr.

HELENE HASSEL-
GREN †.
F. Backelin. Maka till borg-
mästaren i Kungsbacka, Adolf
Hasselgren.

* 1849, † den 10 febr.

CHARLOTTE WAHL-
STRÖM †.
Målarinna. Stockholm.
Text sid. 208.

* 1849, † den 22 febr.

ELVIRA DAHLBERG †.
Fru, Stockholm. Änka efter
revisionskommisarien H.
Dahlberg.

* 1852, † den 11 febr.

EMMA STRÖMBERG †.
Fru, Stockholm. F. i Häbol,
Dalsland.

* 1856, † den 11 febr.

THOMASINE BERCH †.
Fru, Åsbo-Össjö. Dotter till
avl. majoren C. O. P. Berch.

* 1857, † den 3 febr.

DAISY BJÖRKMAN †.
F. Goslett, Vreta kloster.
Maka till majoren Axel
Björkman.

* 1871, † den 10 febr.

MARIE EKMAN †.
F. Müller, Halmstad. Maka
till tandläkare Edvin Ekman.
Intresserad av olika kvinnl.
sammanslutningar.

* 1881, † den 6 febr.

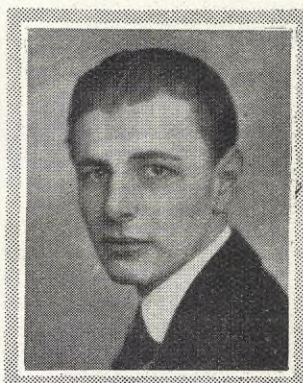
ASTRID THANDERZ †.
Fröken, Linköping. Folkskol-
lärarinna vid Linköpings folk-
skolor.

* 1889, † den 12 febr.

INGA TIDBLAD.
Ett teaterbröllop har i dagarna firats mellan den unga skå-
despelerskan vid Svenska Teatern, Inga Tidblad, och skåde-
spelaren vid Dramatiska teatern, Ragnar Billberg.

(Foto Jensen.)

RAGNAR BILLBERG.

D E R A S F R U A R

DOKTORINNAN BEDA LÖFBERG, MAKÅ TILL KIRURGEN ÖVERLÅKAREN OTTO LÖFBERG, MALMÖ.

T. v.: Doktorinnan Löfberg, oljemålning av Jonas Åkeson. — T. h.: Gustavianska salongen i Löfbergska hemmet. Långst t. h. dr Löfbergs porträtt.

TILL LYCKA FÖR VÄRLDEN GES det människor som finna en glädje i att leva och arbeta och som betrakta livet såsom en ovärderlig gåva. Deras styrka ligger kanske i att de ha en omedveten känsla av att vara födda på den bästa tid och plats i världen. Redan första gången man träffar doktorinnan Beda Löfberg, maka till den framstående kirurgen och överläkaren vid Malmö Allmänna sjukhus doktor Otto Löfberg i Malmö, smyger sig den känslan på en, att hon hör till dessa lyckliga och starka. Helst om det är i hennes hem man träffar henne — en vacker villa inom sjukhusparkens område.

Fru Löfbergs arbetsglädje räcker till också för stora områden utom hemmet. Hon hör till de kvinnor, som finna en naturlig glädje i att offra sig för andra. Den klassiska diktaregeln icke en dag utan en rad, skulle för doktorinnan Löfbergs vidkommande tryggt kunna omskri-

vas till: icke en dag utan ett gott verk. Vid sidan av de tusen kära plikter make, en förtjusande barnaskara, ett stort, vackert hem och betydande representationsplikter ju ålägga en dam i doktorinnan Löfbergs ställning, har hon ändå tid och krafter över för annat. Till sina kära plikter räknar hon den mot barnen — också andras barn. Hon hör till dem, som effektivt och samtidigt försynt lindra nöden bland fattiga skolbarn i Malmö. Man förstår lätt vilket arbete det är, när man tänker på att Malmö är en av rikets allra största och mest typiska industristäder. Doktorinnan Löfberg är ordförande i den i januari 1922 bildade föreningen Barnens Vänner, vilken har till uppgift att bispringa de fattigaste barnen vid folkskolorna med kläder och skodon. Under den korta tid föreningen verkat har närmare tvåtusen skolbarn genom dess försorg kommit att njuta den eljest uteslutna förmånen att komma varmt

och snyggt klädda till skolan. »Jag älskar att arbeta för dessa fattiga små barn» yttrar doktorinnan och hennes vackra, blå ögon få ett så varmt uttryck.

I makarna Löfbergs förtjusande hem förflyter livet i den lyckliga harmoni, som endast den rätta avvägningen mellan arbete, vila samt konstnärliga och kulturella intressen kan skänka. Hemmet rymmer bl. a. ett vackert bibliotek samt en ovanligt representativ konstsamling, där praktiskt taget alla de mera betydande Skånekonstnärerna äro värdigt företrädde. Och när man så ser ut genom det stora arbetsrummets fönster möter ögat anblicken av en vid och vacker trädgård. Man skulle tro sig flyttad till landet. Här råder den stilla ro, som två verksamma makar behöva mitt i vår jäktande tid.

LOU.

EN LYSANDE KOMMITTÉ FÖR EN LYSANDE SOARÉ

Dessa sex damer ha haft mycket att bestyra under de gångna veckorna: de ha nämligen varit kommitterade för den lysande soaré med dans, som den 26 febr. hölls på Grand Hotell i Stockholm till förmån för Röda stjärnans verksamhet för praktiskt djurskydd. Dammerna äro, från vänster räknat: friherrinnan Märtha Linder, född Cederström, överstinnan Clara Ribbing, född Zethelius, professorskan Hjördis Tengbom, född Nordin, grevinnan Margit Bonde, född Wikström, friherrinnan Anna Gyllenstierna, född Neijber, fru Louise Peyron, född Reuterskiöld. Vid soarén medverkade en rad kända förmågor ur societeten.

M O R O C H B A R N

ETT VACKERT LITET URVAL UR BIDRAGEN TILL IDUNS TÄVLAN OM DEN BÄSTA MOR OCH BARN-BILDEN.

Fru Gabo Runestam, för den konstitresserade publiken känd under sitt flicknamn Gabo Falk, med sina rara tvillingar.

Moderlighet kan man — med det vackraste ord i världen — kalla detta fotografi av fru E. Gummeson, Liljeholmen, och hennes baby.

"Något vackrare än detta par finns inte", intygar den lycklige maken och fadern, komminister Rudolf Larsson, Munkfors, och man förstår honom — — —

"Mors stolthet." Den lyckliga modern är grevinnan Elisabeth Wachtmeister, Karlskrona.

Lillan kastar en undrande blick ut i den värld, som hon skadat i ännu endast några månader. Mamman är fru Judith Söderström, Örn-sköldsvik.

"Baby funderar." Insänt av fotografen, Hedvig Bergström, Marstrand.

EN
GARANTI
för
förstklassigt
fabrikat är
namnet
GAHNS

Välj en tvälsort ur vår
stora sortering, en parfym eller en crème med vårt
namn, och Ni blir tillfredsställd.

Margarinpriserna.

För nedanstående margarinqualiteter noteras nu följande minutpriser:

Gräddmargarin	Kr. 2.10 pr kg.
Växtmargarin	1.70 " "
Smörblandat Margarin	2.20 " "

Extra kvaliteter:

Gräddmargarin, högsta märket ..	2.60 " "
Gräddmargarin, andra märket ..	2.45 " "
Växtmargarin, extra märket ..	2. — " "
Smörblandat Margarin	2.50 " "

Observera den stora prisskillnaden mellan natursmör och margarin.

Agra. Arboga Margarinfabrik.
Eskilstuna Margarinfabrik. Mustad. Pellerin.
Svea. Vandenbergh. Zenith.

Han bjuder ej efter en avslutad jazz sin dam på en iskall och livsfartig glass ur fickan han tar en ask Tulopastiller och glädjen den strålar ur hennes pupiller.

Tulo
DEN LILLE
HALSLÄKAREN

Äkta endast i originalförpackn. à **25**
A.-B. Förenade Chokladfabr., Sthlm. ORE

Räddningen.

(Forts. fr. sid. 200).

vias ansikte och log sakta. Hon slog ihop händerna med en häpen åtbörd.

— Vad han är vacker, vad han är vacker, — sade hon halvhögt, och hon viskade i faderns öra:

— Cesare, fråga om han vill ge mig en kyss?

— Paolo, vill du ge damen en kyss?

— Ja, — sade gossen.

Och med en artig och hänsynsfull åtbörd tog han den vackra, ringprydda handen och kysste den.

— Alldeles som en hovman. Utmärkt, Paolo, — sade fadern stolt, medan Flavia fortfor att betrakta gossen. — Min gosse, vill du stanna här hos damen, medan jag går ett ärende här i närheten?

— Kom snart igen, pappa.

— Ja, jag kommer snart, min unge.

Och eftersom barnet var närvarande, vågade de båda andra icke taga varandra i hand, de utbytte bara ett snabbt ögonkast. Flavia reste sig, tog Paolo vid handen och förde honom in i salongen invid en öppen balkong, liksom för att betrakta honom bättre. Han stod där helt rak i sin olivbruna sammetskostym och höll sin sametsmössa hårt i handen.

— Du har samma ögon som din pappa, — viskade Flavia och tog hans ena hand, som hon smekte lätt.

— Ja, men munnen är mammas, — sade gossen med ett tonfall av stolthet.

— Är du inte glad att likna din pappa? — frågade hon, och rösten var osäker.

— Pappa är vacker, men mamma är ännu vackrare, hon har långt, långt hår och små, små händer. Känner ni inte mamma?

— Nej.

— Och varför känner ni henne inte?

— Jag vet inte, — sade hon och sänkte huvudet, medan ögonen fylldes av tårar.

Paolo betraktade henne nyfiket och teg. Hon reste sig och gick för att ge honom konfekt. Han vägrade artigt att taga emot den, men betraktade konfekten som ett väluppfostrat barn, som icke vågar att taga emot vad det önskar att få.

— Varför tar du inte?

— Tack, det behövs inte.

— Men tag då, Paolo, om du tycker om den. Går du i skolan?

— Nej, mamma läser med mig. Jag går inte i skolan.

— Och vem ger dig lektioner?

— Mamma. Hon kan inte vara ensam från morgonen till klockan tre, därför läser hon med mig till klockan tolv.

— Och klockan tolv?

— Då äta vi frukost, mamma och jag. — Ensamma?

— Pappa är aldrig med oss vid frukosten, han har så mycket att göra, han har så mycket affärer.

Det blev en kort tystnad.

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text, 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats | 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.	Idun uppl. B.
Helt år	15:— Helt år
Halvt år	8:— Halvt år
Kvartal	4:25 Kvartal

- Steinway & Sons -

**Lundholms
Pianomagasin**

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39
Göteborg Matmö

Mellins Food

är en världsberömd, lättsmält kraftnäring för barn, ammande mödrar, konvalescenter och åldersstigna samt för personer, som lida av mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek, speceri- & drogaffärer.

Att beakta!

Aftonkurer för nervösa meddelas av
Badläkare
CLARA SMITT DRYSELIUS, Wisby
Stockholmsadress Kungsgatan 17,
6—10 e. m. N. 29718.

Hemfärgen HÄRVAN

INREG. VARUMÄRKE

Jämna, vackra och veckfria bli Edra plagg med denna av alla förbrukare högt skattade hemfärg.

35 olika färger, ljusa och mörka.
Begär provkartor.

En påse à 35 öre
färgar 1/2 kg. gods.

Hos alla
handlande.

A.W. HERDINS FÄRGVERK
FALUN.

PHOSPHO- ENERGON- PILLER

Förordas av läkare vid allmän svaghet, nervositet, överansträngning och sömnlöshet.

SALIAS ENDAST I APOTEK

— Tag konfekten, lille Paolo.
— Det är för många, — sade Paolo som ett sista, matt försvar.
— Dela den med någon av dina goda vänner.

— Jag har inga.
— Vem leker du då med?
— Med mamma, när hon har lust.
— Har hon då inte lust alltid?
— Nej.
— Varför inte?

Gossen betraktade henne och teg. Ett oförklarligt, blixtnabbt uttryck av fasa gled över Flavias ansikte. Men barnet visste ingenting, det kunde inte ha förstätt denna fråga.

— Då har du inte så roligt, — återtog hon suckande, som för att befria sig från en stor tyngd.

— Jo, det här jag. Mamma knypplar, spelar piano och jag ser på bilder i böckerna och leker med mina byggklossar och tittar på folket, som går förbi på gatan.

— Äro ni alltid ensamma?

— Javisst. Pappa skulle egentligen vara hemma, men han har så mycket affärer.

— Vem har berättat för dig om de där affärerna?

— Mamma.

— Ah.

— Hon berättar också sagor för mig när jag har tråkigt. Men de äro så sorgliga, hennes sagor, så att jag börjar gråta. Vet ni inte några sagor, som man kan skratta åt?

— Nej, kära barn. Berättar hon sagorna på kvällen?

— Ja. Jag skulle vilja gå på teatern, dit jag fick följa med pappa och mamma en gång. Men nu kan pappa inte följa med oss längre, så vi lägga oss tidigt. Han kommer hem mycket sent på natten, långt fram på natten, och går mycket tyst i andra rummet, för att inte väcka oss. Men mamma är alltid vaken och hör det, ett par gånger har jag också varit vaken.

— Nu kommer pappa, säger hon till mig halvhögt. När sedan pappa kommer in för att kyssa mig, sluta vi ögonen och låtsas sova.

— Och så kysser pappa dig?

— Ja, och så går han ut på täspetsarna som han kom.

— Ger han inte mamma en kyss också?

— Nej, — sade barnet och blev tankfull.

— Du sover alltså i din mammas rum?

— Ja. Först sov jag inte där, men pappa gjorde en resa på en månad, och då mamma var rädd att ligga ensam, lät hon bära in min säng i sitt rum, och sedan har den fått stå kvar.

Flavia kastade sig tillbaka i en länstol som om hon svimmat. Barnet betraktade henne med sina goda, förundrade ögon. Hon talade icke, steg icke upp, rörde sig icke, och Paolo började bli rädd för denna vackra, bleka dam. Mekaniskt tummade han sin sammetsmössa och önskade att hans pappa snart skulle komma igen. Sedan reste hon sig upp, lyfte på huvudet och det lästes en sådan smärta i hennes ansikte, att barnet sträckte armarna mot henne som mot modern och sade:

— Hur är det med dig?

Ett häftigt gråtanfall överväldigade henne, medan hon kysste den vackra, vänliga gossen, som var helt förvånad över denna häftighet.

— Gråt inte, gråt inte, det går snart över.

— Nej, jag skall inte gråta mera. Kyss mig som du kysser din mamma.

Han slog armarna om hennes hals och kysste henne.

— Adjö, min vän. Stanna ett ögon-

Renare, sötare och rikare på fruktkött än alla andra russin

Varje erfaren svensk husmor använder de kaliforniska Sun-Maidrussin. Hon har märkt att de äro sötare, rikare på fruktkött och mera välsmakande än alla andra. Och hon förstår, att det är den omsorg, med vilken de behandlas, som gör dem till marknadens bästa russin.

Endast de finaste dessertdruvor användas för framställningen av Sun-Maidrussin, och de bringas till rikare mognad i San Joaquin-dalen i Kalifornien än någon annanstädes på jorden.

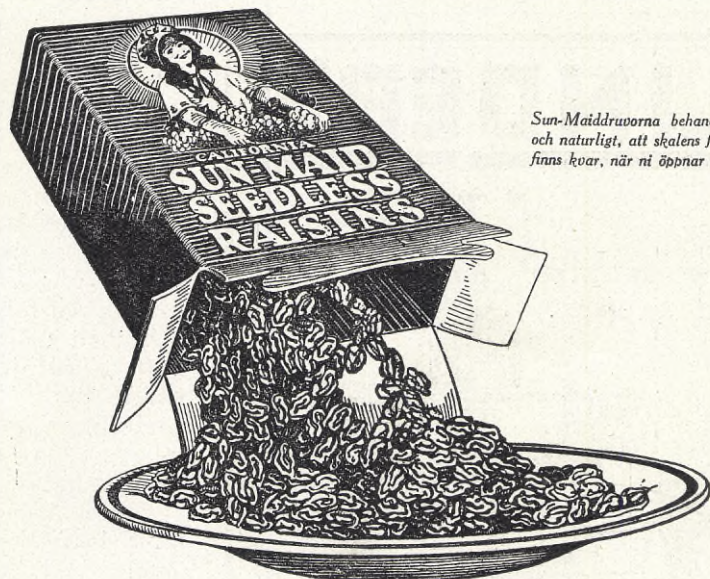
Det är solen enbart, som förvandlar de söta, doftande San Joaquin-druvorna till russin. Denna naturliga, långsamma saltorkning ger dem deras egendomliga fina smak och starka färg.

Sun-Maidrussin äro så rena, att ni icke behöver rensa dem för bruken.

Det finns Sun-Maidrussin av två slag—Sun-Maid kärnfria och Sun-Maid urkärnade.

Börja med att använda Sun-Maidrussin i dag! Varje speceri- och frukthandlare för dem.

SUN-MAID RAISIN GROWERS,
FRESNO, CALIFORNIA.

Sun-Maidrorna behandlas så enkelt och naturligt, att skalens fina stoft ännu finns kvar, när ni öppnar paketet.

SUN-MAIDRUSSIN

I de röda paketen finner ni de små kärnfria russinen, i de blå paketen de stora, urkärnade.

S 19

Oatine

NÄR 10 ÅR GATT, OCH HUDEN ÄR LIKA VACKER.

blir Ni glad, därför att Ni dagligen använt OATINE-CREME, ty förmågan att rena är enastående genom ingnidning och avtorkning. Den skyddar huden samt läker och gör den mjuk. Vidare bevarar den huden fin, klar och vacker.

OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2: 50 och i stor burk med tredubbel innehåll å Kr. 5: —. Håll endast tillgodo med OATINE "Vit burk — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar.

uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlekar å Kr. 2: 50 och Kr. 5: —.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

Oatine
SNOW

THE OATINE COMPANY, Stockholm. Paris & London

Med
sula och klack

av Trelleborgs välkända fabrikat är Ni bäst rustad. Ni går torr även på våta gator, och Ni halkar icke. Sulningen är billigare än vanlig laddersulning och lätt att göra. Håller 3 gånger så länge.

TRELLEBORGS
GUMMISULOR

erhållas hos läder- och skohandlande.

TRELLEBORGS
Gummifabriks A.-B.

Kristall
PATENT

DET NUMERA
FÖRNÄMSTA
VETEMJÖLET

SORG-

KLÄNNINGAR, HATTAR M. M.

A/B NORDISKA KOMPANIET

DET BÖR INTRESSERA VARJE SVENSKA
ATT JÄMFÖRA

CHOLEPALMINETVÅL
MED UTLÄNDSKA LYXTVÅLAR

LARS MONTÉN
STOCKHOLM

BOLINDER'S

KOKSPISAR

Största urval av olika typer och storlekar
med största kombinationsmöjligheter.

80-årig erfarenhet
garanterar överträffat material och
arbete.

Förslag uppgöras på begäran till lämpliga
installationer för eldning med ved,
kol, torv eller gas.

J. & C. G. BOLINDERS MEK. VERKSTADS AKTIEBOLAG,
STOCKHOLM.

Mamma
ge' mej!

Nestlé's Barnmjöl!

Det kostar bara 2.25 pr hel burk.

Rekommenderas av varje barnläkare.

blick här. Snart kommer din pappa och tar dig med sig hem. Jag måste gå ut.

— Skall jag säga till mamma, att jag varit här?

— Varför frågar du det?

— Därför att pappa sade till mig att inte säga det.

Hon tänkte ett ögonblick. Sedan sade hon som för att förjaga det sista tvivlet:

— Säg till din mamma, att du varit hos Flavia.

Ett ögonblick vilade den vackra handen på barnets lockar, som till en välsignelse.

*

Och sedan råkades Cesare och Flavia aldrig mera.

När parisiskan blir riksdagsman.

(Forts. fr. sida 199.)

timt rör hennes land, till skada eller nytta, kan räkna på hennes uppmärksamhet, ty ty hon är varm patriot. Damer besöka f. ö. flitigt senaten och deputeradekammaren, för att lyssna till debatterna, vilkas rörlighet och ofta dramatiska moment de livligt sentera. (Männe svenska kvinnor möta lika mangrannt i riksdagen? undrar intervjuaren).

Den franska litterära salongen har av gammalt sin rangplats. Fransyskan har alltid läst mycket, gör det fortfarande. Skönlitteraturen följer hon vaket, bedömer klokt och med urskilning. Sunt, praktiskt förnuft är på det hela taget hennes utmärkande drag.

»Och en vacker dag är hon inte bara mogen för rösträtt utan för parlamentarisk verksamhet?»

»Ja, som den feminist jag är», bekänner M. Sylvaire leende, »tror jag visst, att hon skulle med heder kunna representera sitt kön i senat och kammare. Intelligent tillräckligt är hon!»

Charlotte Wahlström.

(Se foto sid. 203).

Medan snön föll i mjuka vita flingor och bredde som ett stilla bärtäcke över bergen kring Ersta sjukhus, nådde oss vänner därifrån det tunga beklämmande budskapet om Charlotte Wahlströms död. Det låter som en dov klämtning bakom orden då dödsbudet föres från mun til mun inom den kamratkrets där hon var så högt uppburen och avhållen. Charlotte Wahlström är icke mer. Det är nästan omöjligt att fatta detta för oss som så nyligen sågo henne i vår krets. De händer som skapat dessa underbara bilder från hennes älskade svenska land ligga nu så stilla och hennes ögon som skådat in i så många härliga solnedgångar över Skånes ljun och Kattegats böljor se nu fram mot den stora soluppgången efter en lång arbetsdag. Hon var så trött — nu har hon fått vila.

Född 1849 genomgick hon Konstakademien under åren 1878—83 varefter hon emottog Akademiens högsta belöning Kgl. guldmedaljen jämte resestipendium.

Det var under Akademitiden, och kanske isynnerhet under de härliga sommarmånader som Akademiens målarskola under ledning av gamle professor P. D. Holm låg vid Råfsnäs som hon knöt det starka vänskapsband som varade livet ut. Vänskapen med målarrinnan Elisabeth Warling var rörande i sin stora uppoffrande hängivenhet och blottar ett av de vackraste dragen i Charlotte Wahlströms karaktär — hennes förmåga att kunna känna stort och varmt och oegoistiskt.

För ett 20-tal år sedan flyttade Charlotte Wahlström in i den ateljé vid Hamngatan 13 som hon lämnade för kort tid sedan för att aldrig med återkomma. Aldrig mer — gripande hårda ord, aldrig mer skall hon fylla den plats hon så nyligen lämnat där en stelnad flod av gnistrande färger vittna om hur in i det sista hennes själ törstade efter skönhet. Aldrig mer skola vi återse henne i vår krets, aldrig mer — och dock inför hennes minne förstummas de orden — vi känna att hon buren av sitt levande evighetshopp har gått in i den högre värld vars krafter hon här såg och trodde

**Oxygenol-
Tand-Creme**

med vätesuperoxid

Stärker tänder och
tandkött.

Före instru-
mentinköp

prova

Grotrian Steinweg

Huvudnederlag för Sverige:

HIRSCHS PIANOMAGASIN

(OFDERGREN & C:o)

Regeringsg. 26, Sthlm. Tel. 12194.

**Stor
Prisnedsättning**

under månaderna

**Mars
April
Maj
Juni
Juli
1924**

enligt särskild

Prisnedsättningskatalog

från

**Svenska Kyrkans
Diaikonistyrrelsens Bokförlag**

och

**Sveriges Kristliga
Studentrörelses Bokförlag**
Stockholm

I alla
boklädor

vid Kraftnedsättning

IDOZAN

Rådfråga Eder läkare. Fås å alla apotek.

Vad läkare skriva om Radium och Miradium.

Ständigt nya uttalanden.

Dr. S.: "... radiuminstitutet i London har rapporterat om glänsande resultat vid så kallade obotliga fall av arthritid deform, och reumatism, med hjälp av radiumemanationen..."

Prof. Dr. F. G.: "... Små doser av radioaktiva substanser verka funktions-sökande på en mängd biologiska processer. Blodbildningsorganen påskyndas till förhöjd verksamhet; — ämnesomsättningen, isynnerhet purinämnesomsättningen förökas; — purinhushållningen förbättras; — blodtrycket nedsättes; — urinavsöndringen främjas; — bland körtlarna med inre sekretion är en förhöjd verksamhet av binjuren påvisad; — och till detta kommer den smärstulande verkan, som är ett kliniskt och absolut iakttaget faktum..."

Dr. S.: "... Jag har med gott utbyte använt Edert Miradium-Salt..."
Rådfråga Er läkare om Miradium.
Miradium-Salt, Miradium-Pastiller och Miradium-Tabletter fås på apoteken å Kr. 6.50 pr. glas.

Engelskt Ballongtyg,

102 cm. br., i kvalitet finare än finaste tarantulle, lämpligt för utstyrselar, underkläder etc., till det synnerligen fördelaktiga priset av Kr. 2.20 pr m.

Engelskt Aeroplantyg,

90 cm. br., extra stark och fin kvalitet, beige, lämpligt för barnkostymer, herrskjortor, draggardiner, till Kr. 2.25 pr m.

Engelskt Aeroplantyg,

87 cm. br., vitt, lämpligt för örngott, nattlinnen. Kr. 2.35 pr m.

HANDELSBOLAGET VOX

Smålandsgatan 40, Stockholm.
Tel. 4212, 4213.
Prover sändas på begäran.

Duktyger, Handdukar Vita vävnader

till fabrikspriser.

Prover sändas till landsorten på begäran franko.

ALMEDAHLS FÖRS.-MAGASIN.
OBS. I 55 KUNGSGATAN 55. OBS. I GÖTEBORG.

Vad blommorna säga.

Blomvänner kunna få höra sådana frågor: "Hur bär du dig åt, som har så vackra blommor!" En blomvän svarade: "När jag pysslar om mina blommor, känner jag med dem som levande väsen. En vissnande blomma berättade hur klen hon var. Då jag sporde orsaken sade hon: "Krukan är olämplig, godset och glaceringen äro för tätta, mina rötter erhålla ej den luft de behöva, jag kvävs. Kära husmor", sade hon bedjande, "det finns nu en sorts krukor, 'Roslagskrukor' heta de, som äro så bra för blommor, de lämna tillräckligt med luft åt rötterna. I dem kunna vi 'andas' och trivas. Därtill äro de vackra och pryda både oss och hemmet." — Längre hann hon ej, förrän en varm tår föll på hennes vissnade blad och husmor lovade att genast skaffa ROSLAGSKRUKOR till alla sina blommor. Så går det när blommorna förstas. Vidare upplyste blomvännen att Roslagskrukor och blomvaser m. m. tillverkas av A.-B. Roslagens Glaceringsverk i Norrtälje. De röna en enorm efterfrågan av husmödrar landet runt och äro lämpliga gåvor när namnsdagarna komma. Finns de ej, så bed Eder handlande genast rekvirera dem från fabriken. Kataloger och prislista gratis.

på. Charlotte Wahlström var framför allt idealist, teosofiskt betonad och dock var hon en praktiska handlingens, det däckkraftiga arbetets kvinna. I ur och skur, bittida och sent såg man henne med staffli och målarlåda ströva omkring i skog och mark samlande skisser vilka hon under vinterns lopp utarbetade. Bland de mest bemärkta arbeten av hennes hand må nämnas "Marskväll" inköpt av National Museum 1908, samt "Solglans" sedan år 1911 införlivad med samlingarna i Göteborgs Museum. Men den utmärkelse som kanske mest glädde henne var då svenska kvinnor i val år 1911 tilldelade henne Idunpriset i hennes egenskap av en av deras förnämsta representanter. I styrelsen för Svenska Konstnärernas och Svenska Konstnärinnors föreningar var hon en verksam medlem.

E. BARNEKOW.

Answaret.

Med anledning av en fråga i Idun.

DET ÄR ICKE NOG ATT DÅ MAN beslutat bygga sitt bo tillsammans, man efter sin individuella smak fyller det med de ting, som befordra trevnaden. Detta bo måste också vara praktiskt ordnat. Ofta störes trevnaden i hemmet av rena obetydigheter i dagens praktiska arbete och därmed ha vi början till missnöje och missförstånd av makarnas ömsesidiga plikter. Den ungdom som växer upp i ett hem där alla plikter läggas på andra, på främmande personer, får icke någon känsla av hemtrevnad därför att den själv intet har gjort i hemmet för att befordra denna trevnad. Den självförsörjande unga flickan gör i regel arbetet utom hemmet för att få medel till sina nöjen och hon utnyttjar dem till dessa nöjens tillfredsställelse. Räcka de icke till är det lätta sinnet icke generat av att från andra mottaga som en rättighet vad som betalas för det tvivelaktiga nöjet av ett glatt uteliv. Hur skall då en ung man som tröttnat på sitt ungarliv kunna finna ett varmt bo och skall den unga flicka som fört ett sådant fjärliv kunna skänka vad hon aldrig ägt?

Det är i regel modern i hemmet som danar barnen och därför måste modern från början vara allt för dem. Hur många unga flickor har uppfostrat sig för detta kall?

Det är på husmodern dagens bestyr vilar och genom förenklighet och ett praktiskt utnyttjande av vad hon har till sitt förfogande kan hon göra hemmet tilldragande för mannen och hindra honom att söka trevnaden utomhus. Hur många unga flickor ha en aning om hur dessa dagens sysslor skola göras så lätt och behagligt att de bliva ett naturligt och trevligt arbete och icke en börda som man trumpet och motvilligt underkastar sig?

Mannen å sin sida tror att han med plikten att lämna den största delen av sina inkomster till hemmets bestånd har tillförsäkrat sig rättighet att i detta hem vara den bestämmande och den ständigt mottagande. Är då hans ansvar för att hemmet skall bli ett varmt bo slut med hushållskassans överlämnande? Hur många man som grundar ett eget hem har känsla av att något därutöver kräves av honom? Det är förövrigt en ständigt återkommande, brännande fråga ifall hushållspengarna äro en gåva eller en rättighet, samt till vilka utgifter de äro avsedda. Answaret att sätta sig in i denna fråga vilar på båda makarne och det skulle säkerligen befordra trevnaden om den saken något dryftades innan det definitivt fastställdes vad man har råd till och vem som skall bära answaret för det rätta fördelandet av inkomsterna. Därför må ni unga som längta att få leva ert eget liv öppna ögonen för att ni icke forma det ansvarslost, utan bereda er för att såväl gentemot er själva som gentemot andra taga framtidens ansvar. O. B.

En skönhet

måste tåla att ses även på nära håll, men huru ofta skämmas icke ett vackert modellerat ansikte av oklar och oren hy? Då är genast allt borta av det skönhetsintryck, hon först gav. Värda därför hyn med den behagligaste och verksamaste bland hudcrémer nämligen

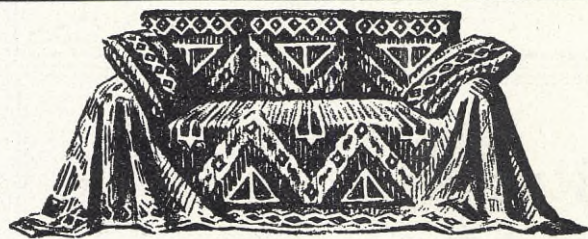
F. PAULI'S äkta Liljemjök Crème

som föryngrar och återskänker huden dess ungdomliga, friska klarhet i samma ögonblick den appliceras. Vid regelbundet bruk borttager den finnar och kvisslor, botar narighet och hudsprickor samt skyddar hyn mot klimatets menliga inverkan.

Feniths namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: "Extramärket Fenith"
Växtmargarin: "Feniths Extra Växt"

äro marknadens förnämsta kvaliteter.

OTTOMANER

med 1 och 2 bäddar. Nya modeller. Låga priser.

BRÖDERNE LJUNGGREN
15 Malmskillnadsgatan, 15 - STOCKHOLM.

Detta vackra, vita, isländska fårskinn

sälja vi för endast kr. 10:— Bruna, svarta, gula och röda till kr. 17:—
Obs! Storlek c:a 60x120 cm.

Skinnen äro långhåriga, c:a 15 cm. Verkligt rena, eleganta, lämpliga till barnvagnar, korgstolar och skrivbordsmattor.

BILFÄLLAR tillverkas av isländska samt svenska fårskinn. Infordra ofiert! Uppgiv storlek och färg.

Mot postförskott eller förut insänd likvid. Full utbytesrätt medges.

A.-B. Thure Andersson

Örebro

Tel. 2076

Singer Symaskiner

Hälsan går framför allt

det vet den bäst, som icke är riktigt kry. Varje lidande människa kan återvinna hälsa och krafter genom

HÄLSA ÖSTYRKA

ett vitaminhaltigt näringspreparat av utomordentlig verkan vid kraftlöshet, nervositet, skrofler, engelska sjukan, magkatarr, sockersjuka, reumatism, ischias samt gikt.

Vid alla dietstörningar är Olcorin medlet att reglera den krångligaste matsmältning, samtidigt som Olcorin skänker aptit och välbefinnande.

Försök en Olcorin-kur.

Olcorin erhålles hos Eder handlande samt direkt från OLCORINFABRIKEN S. 4288. Stockholm 4.

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt

GÖTEBORG

Täckfabrik Fjäderräseri

Redovisning.

Till Iduns fadderbarn

Trspt Kr 90:—, Idunläsare i Skänninge 60:—; Nilsson, Astrid, Herrljunga 20:—; Hjellström, S., Växjö 20:—; A. Eriksson, Laholm 20:—. Summa Kr 210:—.

Iduns korrespondensklubb.

Jag önskar bli medlem av Iduns Korrespondensklubb.

Var i min ungdom mycket road av att utbyta tankar med främmande personer och hoppas jag, det skulle bereda mig samma nöje vid fyllda 36 —.

Om någon ville skicka mig ett brev, vore det synnerligen välkommet. — Jag är sjuksköterska. Musikintresserad. Tacksam för svar till sign. "Isa."

Vi äro två vardagliga 18 års flickor, utan större litterära eller musikaliska intressen, som undra om någon "vanlig dödlig" trots detta skulle vilja brevväxla med oss. Svar var för sig till

Sonja, Valborg.

Undertecknad är läsarinna i 30-årsaldern och bosatt i Stockholms närhet. Intresserad av allt mänskligt under solen. Ber alltså att få anmäla mig som medlem av klubben. Kaj.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 18. Finnes något medel mot grått hår, är alldeles gråsprängt trots min ålder 35 år. Det är följt av långvarig sjukdom (tarmkatarr), som dock nu börjar att ge sig, och därav uppkommen huvudvärk. Finns något medel att få hårets grånande att höra upp, samt även något hårvatten mot det som redan är grått. Finns det något hopp om att det skall återgå till sin naturliga färg om jag slipper huvudvärken. Ung Fru, lösnummerköpare.

När hårets grånande beror av sjukdom, brukar det vanligen återfå sin ursprungliga färg en tid efter sedan sjukdomen är hävd. Därför vill jag ej råda till några medel med färgning, om än aldrig så oskyldiga. Men vad ni kan göra är att dagligen, eller helst ett par gånger om dagen, massera hårbotten, vilket både motverkar hårets grånande och är bra för huvudvärken. Massagen utföres med fingertopparna så, att man känner själva skalpen röra sig under fingrarna, ty huvudsaken är att den är mjuk, så att den näring, som utvecklas av de små körtlarna vid hårens rötter, må kunna komma håret till godo. Om ni därjämte vill använda någon stimulerande tinktur, lämnas här följande recept: 15 gr. ammoniak, 2,5 dcl. ren sprit, 7 gr. svavelblomma, 15 gr. kantaridintur, 60 gr. glycerin, 7 gr. fosforsyrad kalk, 15 gr. kinabarkintur. — Tinkturen ingivdes i hårbotten ett par gånger i veckan.

N:r 19. Har en lång tid lidit av en hårsjukdom, som gjort att håret fallit av och blivit tunt. Då nu själva sjukdomen tycks vara i avtagande, skulle jag mycket gärna vilja veta om man utan risk kan använda några hårmedel för att håret skall kunna växa till. Tacksam för svar är

Villrådlig.

Innan ni är fullkomligt fria från hårsjukdomen, vill jag ej råda er att ta till med några okända medel, som kunna innehålla ämnen, för skarpa för den av sjukdomen känsliga hårbotten. Intill dess bör ni sköta håret med regelbund-

Vårda Edert utseende!

Genom lämpliga och på vetenskapliga grunder framställda medel kan numera vem som helst förbättra sitt utseende i otrolig grad.

Skönheten ett mål — Skönhetsvården en plikt.

Röda händer

behöver numera ingen besväras av att ha. Genom att använda det speciellt för händernas vård framställda hudvattnet Mimosa, kan vem som helst erhålla de alla vackraste

VITA HÄNDER.

Pris Kr. 4: 50.

Misspyrdande hårväxt

borttages snabbt, smärtfritt och utan att på något sätt irritera huden, med Depilatorie Crème Rose.

Absolut ofarligt och verkningsfullt medel. Bruksanvisning följer. Pris Kr. 4: 50.

Lait Antiphelique

är ett osvikligt medel mot fräknar, finnar och fnassel. Borttager rynkor. Styrker och härdar huden, gör den fast och jämn. Garanteras verkningsfullt. Pris pr flaska Kr. 6:—

Beställningskupong. Idun.

A.-B. Franska Parfymmagasinet Kungsgatan 13, Stockholm.

Var god sänd mot postförskott, plus porto, utan angivande av innehåll:

.... Lait Antiphelique Kr. 6:—

.... Mimosa „ 4: 50

.... Depilatorie Crème Rose „ 4: 50

Namn:

.....

.....

Bostad:

.....

Adress:

.....

A.-B. Franska Parfymmagasinet

Kungsgatan 13. Stockholm.

SUNNE-TIDNINGEN

nyhets- och annonsblad för

Fryksdalen och Norra Värmland

Är den enda tidning, som trycks och utgives i den rikt befolkade Fryksdalen ("Gösta Berlings land"). Ett lämpligt annonsorgan för alla, som vilja komma i förbindelse med denna bygd.

VITRUMS

FERROL

är det kraftigast aptigivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lätsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas & APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.

Fås å alla apotek.

Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Dessa små

ovala tabletter

kosta endast 5/4 öre pr styck och två sådana taga bort huvudvärken eller hejda, blott de tagas i tid, en börjande förkylning. GLOBOID ACETOCYL, är dessutom den bästa hjälpen mot influensa, gikt, reumatism o. dyl. Tabletternas ovala form gör, att de äro lätta att svälja och de åstadkomma inga störningar på hjärta och mage, varför de lämpa sig för ung och gammal.

Erhållas utan recept å alla apotek i flaskor om 40 eller 20 tabletter å 1/2 gr.; priset per flaska är sålunda resp. 2: 30 och 1: 20 kr. Fråga Eder läkare om GLOBOID ACETOCYL.

GLOBOID
ACETOCYL

Även den klenaste mage tål GLOBOID ACETOCYL utan obehag.

Rottingstolar iflätas.

Hantverkshemmet för blinda kvinnor Klara Ö. Kyrkog. 3, Sthlm. Tel. 133 71.

Skriv i dag!

Till var och en, som insänder nedanstående kupong och understryker det ämne, som intresserar, exp. vi alldeles fritt vårt ill. prospekt och fri provundervisning. Studietiden är obegränsad.

Öka dina kunskaper genom vår billiga undervisning pr korrespondens!

Noréns Korrespondensinstitut

Skolgatan 11, MALMÖ.

Sänd gratis fri försöksundervisning och illustr. prospekt över det ämne jag här nedan understrukt med ett streck.

Dubbel bokföring Bolagsbokföring (amer.)

Skönskrivning Snabbräkning (aritm.)

Stenografi (nya syst.)

Svenska o. rättsskrivning

Svensk affärskorrespondens

Tysk d:o Engelsk d:o

Engelska språket Svensk lagkunskap

Kommunikationskunskap

Jordbrukslära (olika)

Husdjurslära Mejerilära

Trädgårdsskötsel Aritmetik

Algebra Räknestickans användning

Mekanik och värme lära

Ångpannor och ångmaskiner

Geometri, trigonometri

Geometrisk ritning

Maskinritning Byggnadsritning

Konstruktionslära för murare

D:o för timmermän o. snickare

Lantbruksbokföring

Småbruks d:o Lantmäteri o. avvägning

Motorskötsel Kurs för chaufförer

Kurs för motorbåtförare

Frihandsteckning Kliché- o. reklamteckning

Porträttteckning Landskapsteckning

Figur- och djurteckning

Skugglära, perspektiv

Lavering

Pennteckning

Namn

Adress

I. 41.

Tag bort Värken!

Det går lätt och säkert med Sloan's Liniment. Bara stryk på — ingen gnidning behövlig — och värken försvinner. Stillar all muskel- och nervvärk. Försök det!

Fås på alla Apotek.

SLOAN'S LINIMENT

Köp

"Extra-Askén"

Väg. 400 grm.

Kronor 3:25 pr ask

Delikataste Choklad PERCY F. LUCK & Co.

Mustads recept N:o 1.

Ryska Plättar

ätas med förtjusning av både små och stora. Här är ett gott recept:

I hg. "Mustads Solo-Grädd" 4 ägg
I hg. mjöl 3 dl. tjock grädde
I dl. vatten 2 msk. socker

Margarinet smältes i en kastrull, mjölet iröres och vattnet tillsättes så småningom. När smeten är kall iröres äggulorna, sockret, den till skum vispade grädden och sist vitorna. En plättpanna smörjes och här gräddas plättarna ljusbruna. Serveras med sylt.

Klipp ur och samla Mustads Receptannonser! De införas varje vecka.

Ekonomisera matlagningen:

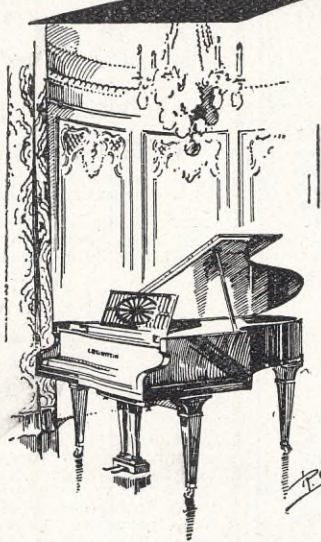
Genom att använda Mustads Solo-Grädd och Bästa-Växt i stället för smör, inbesparar varje husmor pengar, som kunna komma matlagningen till godo på annat sätt.

Krantz

Bechsteins

Flyglar

Aug. Hoffmanns
Pianomagasin
Malmskillnadsg.
25 B.

Jag anser de Bechsteinska instrumenten
som de skönaste och känsligaste instrument i
världen.

Richard Strauss.

Khasana

Skönhet och Elegans

omges ständigt av ett lätt moln av doft. En bortskämd smak tycker om det originella. Alla anspråk uppfyllas av Khasana. Ett egendomligt behag utgår från dess doft. Den är icke påträngande och dominerar ändå, och dess verkan bibehåller sig lika tills den avdunstar. Khasana-Parfym, Khasana-Puder och de andra Khasana-artiklarna, som passa lika väl för herrar som för damer, finnas att få i många tusen affärer. Stark parfimerad Khasana-Fickalmanacka bibehåller doften oförsvagad. Fås mot insändande av 25 öre.

DR. M. ALBERSHEIM / FRANKFURT A. M.
FABRIK FÖR FINARE PARFYMERIER / GRUNDAD 1892

Representant för Sverige: A. W. GALLE, Köpenhamn, Lövstræde 8

Vid allmänna

trötthetssymptom (som särskilt under våren göra sig gällande hos alla personer), kraftnedsättningar, blodbrist, nervositet, sömnlöshet, neurasteni etc. hava Spieckers

SANOKAPSLAR

dokumenterat sig som ett enastående verksamt medel, samtidigt som de genom sin bekväma och praktiska form samt angenäma smak ständigt tillvinna sig nya vänner. Nedan återgives, med utslutande av namnen, några utdrag av intyg från en del ansedda svenska personer, och kunna intresserade på anmodan få sig franko tillsända fullständiga avtryck av ifrågakvarande intyg:

Postdirektör H. W. skriver om Sanokapslarne att

"de hava haft en förträfflig verkan och mitt hälsotillstånd kan numera betraktas såsom fullt tillfredsställande. Kapslarna hava såväl för mig som mina vänner, som kunnat konstatera förändringen, hittills haft en rent förbluffande verkan."

Förf. O. E. skriver,

att "Sanokapseln har en högst välgörande inverkan på såväl muskel- som nervsystemet",

att "den i hög grad stimulerar energin",

att "den ökar arbetsförmågan, ökar idéassociationerna och giver en känsla av allmänt välbefinnande",

att "Sanokapseln är det preparat, som alla andliga arbetare väntat på."

Kyrkoherde H. H. skriver om Sanokapslarne, att de äro

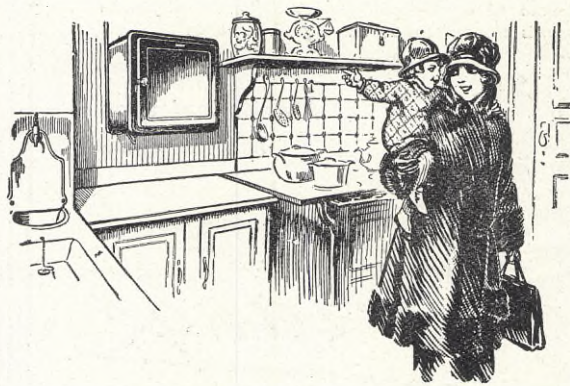
"ett utomordentligt nervkraftmedel, vilket jag önskar den största spridning bland alla som därav kunna vara i behov."

Komminister P. S. skriver, att Sanokapslarne utövat

"ett i hög grad välgörande inflytande på såväl kroppss- som själskrafterna. Vid användning av desamma har sömnen blivit bättre och lugnare, humöret friskare och arbetsförmågan betydligt ökad. Anser kapslarne såsom ett utmärkt medel till återvinnande av krafter och arbetsförmåga."

Sanokapslarne säljas i askar (med innehåll tillräckligt för 20 dagars regelbundet bruk) å kr. 4.25 å alla apotek och kemikalieaffärer eller expedieras portofritt pr postförskott från undertecknade. Fösök dem och jämför dem med vilket som helst annat preparat.

HARALD WESTERBERG & CO
GÖTEBORG

I värmeskåpet sköter maten sig själv

— Jag har använt Gasverkets värmeskåp i bortåt sex månader, och på Er fråga, hur jag tycker om det, vill jag svara: Varenda husmor, som det minsta bryr sig om sitt kök, har ovärderlig nytta och trevnad av värmeskåpet. Jag har inte något hembiträde; innan jag fick värmeskåpet var jag ofta stängd hela dagen av arbetet i köket, men numera kan jag taga min pys med mig ut mitt på dagen, medan middagsmaten sköter sig själv i värmeskåpet. —

Detta uttalande gjordes häromdagen av en husmor i Stockholm. Värmeskåpet är avsett för långkok, färdigstekning och färdigkokning, varmhållning av mat etc. och utgör ett ypperligt komplement till gasspisen eller gasköket och gasugnen. Just nu bör även Ni skaffa Er ett värmeskåp. Gå in på någon av Gasverkets Utställningar: å Norr, Kungsgatan 54; å Söder, Västra Slussgatan, och tag värmeskåpet i betraktande. Ni som bor i Stockholm kan köpa ett värmeskåp antingen för 75 kr. kontant eller mot tre eller fem månatliga avbetalningar. Pr telefon begär blott "Gasverket".

STOCKHOLMS GASVERK

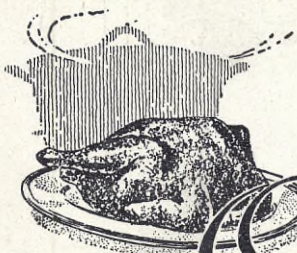

Just så skall steken se ut

När en husmor förklarar, att margarin vid stekning omöjligt kan ersätta natursmöret, då har hon antingen aldrig försökt, eller också har hon gjort provet med ett dåligt margarin.

Ett margarin sådant som *Orange* måste nämligen för var och en, som försökt det, framstå som smörets fulla jämlike. Och den som en gång prövat det vid tillagning av även de finaste stekar erkänner att bättre kan icke steken bryna och smaka, även om den stekts i natursmör.

Nästa gång, Ni skall laga till en stek, utbyt natursmöret mot *Orange*. Stek på vanligt sätt, endast med den skillnaden att Ni sparar på värmen. Ni finner då att det rent av är lättare med *Orange* än med natursmör, att få steken så där aptilligt brun som den skall vara. En avsmakning skall övertyga Eder om att inte heller tungan och gommen ha något att anmärka på anrättningen. Det är därför Ni till förmån för hemmets ekonomi vid all stekning bör använda

Margarinet utan Margarin smak

Orange

Mathilda Staël von Holstein

Led. av Sveriges Adv.-samfund. Malm Morgsgatan 3, STOCKHOLM. Familjerätt. Hyresärenden. Testamenten. Bouppteckningar. Förfrågningar från landsorten besv. omgående.

KJOLPLISSERING

Maskinmärkning, hälsöm och brodering. Ingeborg Lindeberg, Specialateljé, Mästersamuelsg. 32 (int. Malmskillnadsgatan), Stockholm. Order till landsorten omgående.

Chesebrough's Vaseline

(uttalas Tjehsbro's)

kan ej undvaras, där det finns barn. Hjälper mot hudlöshet och är ett alldeles ofarligt preparat, som läker sår och gör gott på många sätt.

Små barn

äro glada och må bra, då deras hud dagligen behandlas med Chesebrough's Vaseline.

Det är ett medel, som den späda huden alltid kan tåla. Chesebrough's Vaseline håller huden ren och frisk och ger barnet en känsla av behag och välbefinnande.

Vinterkölden

generar aldrig hyn, om Ni blott passar på att använda Chesebrough's Vaseline. Det är ett alldeles enastående medel mot spröd, skrovlig och ömtålig hud.

Det dagliga arbetet i hemmet

förstör ofta händerna, så att de bliva skrovliga och fula. Detta kan lätt förhindras genom att varje dag omsorgsfullt ingnida dem i Chesebrough's Vaseline, som är ett alldeles enastående medel att hålla händerna släta och fina. Det är ett bekvämt och billigt sätt.

Begär Chesebrough's Vaseline i originaltuber, burkar eller askar med klöverblad-varumärket.

CHESEBROUGH'S Vaseline Varumärke

na tvättningar och ett par gånger i veckan ingnida hårbotten med det enkla men utmärkt medlet ricinolja och alkohol, 1 del ricinolja mot 2 delar alkohol. När sedan sjukdomen är hävd kan ni som stimulerande medel använda den tinktur, som står i sv. på föregående fråga.

N:r 20. För något år sedan stod ett recept bland Iduns "Frågor och svar" på ett medel att förstärka ögonbryn och ögonhår. Jag skaffade det då och har nu förbrukat satsen till allas vår belåtenhet, men också förlagt receptet, varför jag vore mycket tacksam att genom Idun åter bekomma detsamma. Jag tror att glycerin och möjligen kolokvintättika samt jaboranditinktur (4 gr.?) ingick i satsen. Synnerligen tacksam för svar vore

Ögonbrynsklen familj.

Stimulerande medel för ögonbryn och ögonhår.

38 gr. lavendelättika, 38 gr. glycerin, 3½ gr. jaboranditinktur. — Ingredienserna skakas tillsammans, tills de äro blandade. Anbringas med fin pensel, som skakas av före behandlingen, så att intet av vätskan kommer åt ögonen. Fru Skönhetsdoktorn.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Var god upplys mig om vilken sjuksköterskeutbildning som anses bäst, Röda Korset eller Sabbatsberg? Hur tillgår ansökan. Kanske personlig inställelse hos överläkaren är att föredraga när man bor i Stockholm; tacksam för svar.

Inträdessökande.

Svar: Bägge de nämnda äro ju utmärkta ehuru det möjligen är lättare att genomgå en kurs hos den förstnämnda. Om man bor i Sthlm är en personlig inställelse att föredraga. Ni bör då ha med alla erforderliga papper såsom skolbetyg från 8-klassigt läroverk, friskhetsbetyg samt en ansökan.

Fråga: Önskar genomgå en kurs i sjukgymnastik och massage, helst i Stockholm. Vore tacksam om Idun vill uppgiva adresser, kostnadsförslag och utbildningstid.

Prenumerant.

Svar: Centralinstitutet, samt Arvidsons gymnastiska institut Odengatan 1. Kursen vid Centralinstitutet är tvåårig likaså hos Arvidsons samt kostar 600 kr. i termin. Men vill man ej taga gymnastikdir.-examen finnes en 1-årig kurs hos Arvidsons.

Fråga: Vilket är trevligast att ha som eldstad i en matsal. Är det trevligt med en öppen spis. Tacksam för svar till

Hemtrevnad.

Svar: En öppen spis med flammmande brasa har ju alltid en viss hemtrevnad med sig, men är rummet stort, tar det slut på värmen när brasan slocknar. Om ej värmeledning finnes tillika, är det mera ändamålsenligt med en kakelugn. K. W.

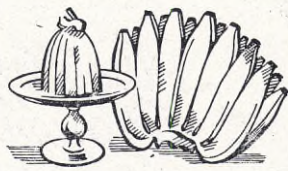
Fråga: Jag har varit betänkt på att köpa ett piano men är själv osäker på vilket fabrikat jag skall föredra och vore därför tacksam för ett vägledande svar. Har av agent bearbetats för tyska instrument. Kan man med fullt förtroende köpa dessa fabrikat? Gå de svenska fullt upp mot dessa och vilka av de svenska anses för ett gott fabrikat? Det har sagts mig att de tyska äro de förnämsta, men just under dessa tider är jag oviss.

Gammal lösnúmerköpare.

Svar: Ni kan med fullt förtroende anlita våra svenska firmor. (Se Iduns annonsspalter!) Deras instrument stå på fullt upp samma höga nivå som de bästa utländska men äro ändå billigare i pris. Här kan man alltså med gott samvete svara: köp svenska varor!

EN INHIBERAD LUNCH

ersättes allra lämpligast av ett par Jamaica-bananer, skriver den kända författarinnan på hushållsombudet fru Ida Högstedt. För direkt hushållsbruk knyter sig huvudingredningen till efterrätter och allehanda desserter. Här skapas ständigt nyheter än i form av tårter och bakelser eller annat bakverk, än i skepnad av källa och varma puddingar, chartreuser, geléer, glacé, fromage och en oändlighet av andra goda saker, där bananen antingen bildar huvudingredningen eller utgör en värdefull tillsats. För att inte påminna om de nu så populära fruktsalladerna.

Alla damer

kunna hava smala ben och vrister genom att bära kautschukbandet Radio-actif 2 timmar varje morgon. Pris kronor 12:50 pr par. A/B Franska Parfymmagasinet, Sthlm. Drottningg. 21 Hamngatan 5

Vid Reumatism, Huvudvärk, Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar TOGAL snabbt och säkert.

Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

RACO

det kemiska rengöringsmedlet i hemmet,

utan tvål, utan bensin.

Lagligen skyddat under nummer 45645, 29122 etc. Patent sökta i de flesta länder.

SPARAR TID OCH PENGAR.

Raco avlägsnar smuts och dålig lukt.

UTAN TVÄTTNING

endast genom borstning kunna herrkostymer, damklänningar, mattor, möbelöverdrag, damasker, hattar, kappor, flanell, filter o. s. v. rengöras. Gamla plagg se därigenom ut som nya. Raco utövar ej någon skadlig inverkan på tyget.

Vävnaderna bli ej smalare.

Användandet av Raco är synnerligen praktiskt och förenat med ringa kostnader.

Gör ett försök, och Ni kommer att bli övertygad.

Agenturfirman

BLIXT & NILSSON STOCKHOLM.

Kontor: Jungfrugatan 25. Tel. 75931.

Hermes

VELOCIPEDEN

är alltid försedd med vidstående märke — en garanti för kvalitetsvara. Vi hänvisa i övrigt till vår katalog och broschyr, som gratis erhållas hos våra återförsäljare eller direkt från oss.

AKTIEBOLAGET NYMANS VERKSTÄDER UPPSALA

"Viodol är allas tvål"

FÄSTMÖN:

"Skynda Dig,

Viodol är den enda tvål jag gillar, den har jag funnit vara idealet!"

PARFUMERIE VIOLA, GÖTEBORG

Van Houtens Cacao och Choklad

Världens äldsta och förmästa Cacaomärke.

Finaste Dessert-Choklader.

Stilfulla förpackningar.

Huvuddepot: Axel Bergmark & C:o, Göteborg.

Rena porer — hudens hälsa.

ELFSTRÖMS

Hela familjens
tvål.

Begär icke en Svavel-Tjärtvål; begär alltid Elfströms Svavel-Tjärtvål Nr 1! Säljes överallt å 1 kr. pr st.

"Får intyga att Elfströms Svavel-Tjärtvål N:o 1 är en utmärkt tvål, som jag och min familj dagligen använder. Jag själv fick någon sorts utslag i ansiktet i fjol sommar, vilket upphörde vid användning av Eder utmärkta tvål.

Fru Elvira Bohlin, Hushållsmagasinet, Sundsvall."

ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK, Gefle.

men vilja förstås ha det snyggt och trevligt i vårt hem.

Ung sparsam husmor.

Svar: För 1,000 å 2,000 kan ni få en våning om 2 rum och kök med värmeledning. Gammalmodiga våningar kosta mindre men äro arbetssammare att sköta. Om ni själv sköter ert hem behöver hushållet och andra omkostnader ej bli så dyra, och ni får över till kläder, förströelser etc. Med sparsamhet böra två personer kunna leva i Sthlm på 5,000 om året. Många få nöja sig med mindre.

K. W.

Fråga: Kan folkskollärarinna, som i 21 år tjänstgjort vid folkskola, sedan gift sig, blivit änka och fattig, möjligen erhålla pension av staten för dessa år? Till vem skall ansökan ställas, vilka handlingar medfölja och hur skall en sådan ansökan stiliseras?

Änkefru N—n.

Svar: Vänd er med er förfrågan till Statens Anstalt för pensionering av folkskollärare, Storkyrkobrinken 12, Stockholm, där får ni alla upplysningar.

K. W.

Fråga: 1) Vilken sysselsättning vore för mig mest lämplig för framtiden, när jag lidit av lungfel, som nu är alldeles bra? — Jag har genomgått två-årig kurs i sjukvård och folkhögskola. Själv har jag tänkt på föreståndarinneplats vid ett barnhem eller att fortsätta i sjukvård. Vore mycket tacksam för ett råd. — 2) Vilken sysselsättning vore lämplig just nu under den tid jag behöver för att söka den framtidsplats jag önskar? Jag har tänkt söka något vikariat vid sjukhus, vid klinik hos läkare eller privat sjukvård. Jag är även mycket tacksam för råd var jag nu under väntetiden kunde få anställning.

Idunläsare.

Svar: Om ni är alldeles botad från er åkomma, är väl bäst fortsätta med sjukvård, till en början med lindrigare sådan. Vänd er till en sjuksköterskebyrå för att få plats. Men för er vore lämpligare komma på landet några månader för att stärka er hälsa innan ni går in i sjukvården. Försök komma till ett lant- hem för att deltaga i litet av varje. Huvudsaken är att vistas ute så mycket som möjligt.

K. W.

BREVLÅDA

Gunnar Malm. Ansatserna äro goda. Lagg blott mera omsorg på forman- det av versen och sök mera originella motiv.

FRÅGA OCH SVAR

Fråga: Giv mig ett gott råd! Jag önskar att köpa mig ett par luft-er vackra och smakfulla gardiner, passande för ett i mörk ton hållet herrum. Tapeten är blå, mattan även blå samt möb-eln av mahogny. Vad för sorts gardiner och vilken färg, samt var skall jag bäst köpa desamma?

Fru Ellinor.

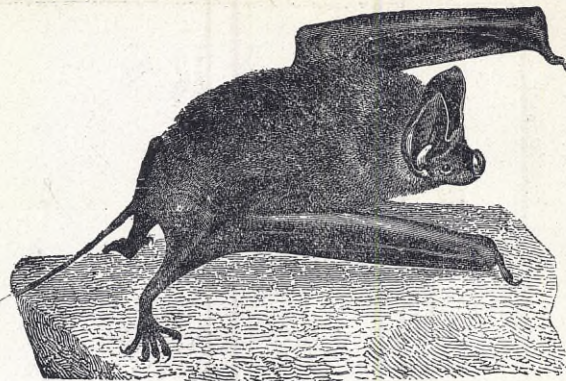
Svar: Tillskriv Aktiebolaget Sturemagasinet, 15 Stureplan, Stockholm, får Ni det bästa rådet, samt prover å alla upptänk-liga gardinsorter.

A. J.

För Piano

N:o 5. Zu The und Tantz. Kr. 2: 70 innehåller 24 sommarens danser. N:o 4. Beim Tantz der Jugend. Kr. 1: 80 innehåller 21 sommarens danser.

Aktiebolaget Musikdepöten, Götgatan 32 A, Stockholm 4.

BREHM:

DJURENS LIV

Femte bandet nu utkommet

av den under utgivning varande nya svenska upplagan.

Härmed är skildringen av DÄGGDJURENS LIV slutförd och en tredjedel av jätteverket fullbordad.

Brehms "Djurens liv" är det mest populära och spridda av alla länders och tiders zoologiska arbeten. Verket är — jämsides med sin vetenskapliga läggning — en populär, i berättelseform genomförd beskrivning över de viktigaste djuren, deras utseende och egenskaper. Det har hittills utav de tre å fyra generationer av all världens kulturfolk, som haft förmånen äga detsamma, städe hälsats med en entusiasm, som näppeligen tillförene kommit något annat bokverk till del. Den nu under utgivning varande nya, omarbetade och utvidgade svenska upplagan utgör härutinnan intet undantag. En enhällig press har utkorat den till samtidens förmäligaste bokverk i sitt slag.

Utgivare av den svenska upplagan är Intendenten A. Behm; medarbetare bl. a. Professorerna E. Lönnberg och Alb. Tullgren, Rektorn L. G. Andersson och Docenten A. Pira.

De föregående banden behandla: 1:sta bandet apor, halvapor och slidhornsdjur; 2:dra bandet bl. a. giraffer, hjortar, kameler, svin, hästar, noshörningar, elefanter, valar och sälar; 3:dje bandet bl. a. kattdjur, hyenor, hundar, björnar, bältor, myrkottar och jordsvin; 4:de bandet bl. a. harar, råttor, svin, bävvar, mulvadlar, lämlar, hamstrar och ekorrar.

Det nu föreliggande 5:te bandet behandlar bl. a. flyghundlika, glattnästa eller frisvansade samt fiskande fladdermöss, bladnäsor, hästskonäsor, läderlappar, igelkottar, näbbuttrar, guldmullvadlar, snabelmöss, pälsfladdrare, pungråttor, känguruer samt kloakdjur. Bandet avslutas med ett högtressant kapitel av verkets svenske utgivare: DÄGGDJURENS ÖDE.

På illustrationsmaterialet ha även i detta band mycket arbete och stora kostnader nedlagts. Sålunda finnas här ej mindre än 31 färgtrycksplanscher, däribland ett stort antal reproduktioner av akvareller, utförda av svenska konstnärer, 21 svarttrycksplanscher och 79 illustrationer i texten.

Nyttillträdande abonnenter erhålla omedelbart de nu utkomna fem banden.

Med sjätte bandet börjar skildringen av Fåglarnes liv. Verket, som i sin helhet kommer att omfatta 15 i halvfransk bindning smakfullt utförda band, blir illustrerat av sammanlagt c:a 2,000 bilder i texten samt mer än 500 planscher i flerfärgstryck, etsningar, träsnitt och kartor.

Omkring två band utkomma årligen. Pris kr. 35:— per band. Förmäliga betalningsvillkor. Provhäfte erhålles gratis och subskription kan ske antingen i närmaste bokhandel eller ock direkt hos förlaget.

A.-B. FAMILJEBOKEN

Vasagatan 7 — STOCKHOLM.

Pressuttalanden i samband med utgivandet av de tidigare banden:

Arbetets redaktion lyckönskas för att icke tala om svenska folket, som får införliva detta jätteverk i sin literatur. — — — Varje människa med anspråk på bildning bör ha det på sin bokhylla — — — Jag åtminstone läser Brehm hellre än noveller.

Albert Engström i Strix.

Var man än slår upp i detta verk, fångas man av intresset — — — Man känner sig värdm av den anda, som genomströmmar det hela, ty där går en underström av förståelse och varm sympati för den del av Guds underfulla skapade värld, som kallas "de oskåliga djuren".

Aftonbladet.

Brehm "Djurens liv" torde utan gensägelse vara jordens mest kända och omtyckta populära zoologiska verk.

Nykterhetsfolkets tidning.

Varje nytt band av detta förträffliga, lika intressanta som lärorika arbete ger en påminnelse om vilken stor bildningsskatt, som därmed erbjudes de svenska hemmen och biblioteken.

Stockholms-Tidningen.

Djuren i Brehms verk äro inga museiföremål. De äro levande och kännande varelser, som göra anspråk på människans intresse i sin kamp för tillvaron.

Social-Demokraten.

Verket höjer sig i hög grad över alla hittills på vårt språk tillgängliga liknande arbeten.

Sydsv. Dagbladet Snällposten.

Den nya upplagan är ett praktverk på höjden av sin tids typografiska utstyrsel.

Stockholms Dagblad.

HAND-ARBETS-BÖCKER

Lärobok i Handarbete, Favorit, 237 ill. behandlar 17 olika handarbetstekniker och deras utförande 2:—
Handbok i Frivollteter, 68 illustrationer 1: 50
Handbok i Hardangersöm, 90 illustrationer 1: 75
Hos bokhandlare eller genom Favorit-Expeditionen, Hornsgatan 116, Stockholm.

NORMANS

GLAS och PORSLIN billigt.

Hantverkaregat. 32, Odengat. 41, Styrmansgatan 11, Stockholm.

LÄDER-ARMBAND

Märke: "MIDGET"

(Patent o. lagl. reg. varumärke)

KR. 2 KR.

Världens mest praktiska läderarmband

Klockan sitter absolut stadigt och kan icke glida av armen

Sydda remmar av bästa engelska kvalitét. Bese prov på äkta Midget hos urmakaren.

Engros:

SVERIGES URMAKARE A.-B. STOCKHOLM

Fördärva ej Edra

dyrbara kläder genom försök med hemfärgning, utan sänd dem till

LUNDBY

Skönfärgeri & Kem. Tvättanstalt, Göteborg

Allmänhetens omdöme är att NYA DAGLIGT ALLEHANDA är bäst!

Ty den är den snabbaste nyhetstidningen, den utmärker sig för sakkunskap, livligt framställnings-sätt och humor, den äger stort politiskt inflytande, den har den trevligaste avdelningen för kvinnan och hemmet, den åtföljes av gratisbilagan "Ungdomens Allehanda" — Sveriges bästa ungdomstidning. Enastående och överraskande specialteter-bilder i osynliga färger, tävlingar med tusentals kronor i pris!

LUNDS DAGBLAD

är den enda tidningen i denna burgna stad med sina bortåt 30,000 invånare. Rik landsbygd.

Följaktligen en av landsortens bästa annonstidningar

Hur kläder tvättas utan arbete.

Vita Tvättbjörn

“det vetenskapliga tvättmedlet”

löser på ett genialiskt sätt tvättproblemet.

Medeltida tvättmetoder, som måste bort.

Du har ju varit i en tvättstuga och vet hur det ser ut när man tvättar på det gamla viset, inte sant?

I den ångmättade och kvävande tjocka luften arbeta de stackars tvättfruarna i sitt anletes svett.

Och vad göra de?

Jo, av alla sina krafter riva och slita de kläderna med grova rotborstar. Du häpnar!

Men då slita de ju också sönder kläderna? Ja, helt naturligt, och därtill slita de ut sig själva på samma gång.

Ett ohyggligt hårt arbete är det, ett riktigt slavarbete.

Ja, nu ser Du hurudan den gamla tvättmetoden är, som Du ärvt från mormorsmorsdagar. Tycker Du verkligen att den passar oss moderna människor?

Hur Kemi löser den brännande frågan.

Nej, det är en skam för oss moderna människor att sådana verkligt barbariska metoder ännu användas.

Kläder för milliontals kronor fördärvas årligen bara genom att de tvättas på olämpligt sätt och med olämpliga eller rent av skadliga tvättmedel. Och tusentals arma kvinnor måste slita och släpa ut sig alldeles onödigt.

Ja, men hur skall man då tvätta? Utan arbete går det väl ändå inte.

Jo, kära Du, närapå, åtminstone; om Du bara tar vetenskapen till hjälp och löser smutsen, så att den sedan vid sköljningen bokstavligen rinner bort.

Och det finns verkligen ett sådant tvättmedel, som absolut inte skadar kläderna? Frågar du tvivlande.

Ja, det finns. Du har det i Vita

Tvättbjörn och i den genialiska Tvättbjörnsmetoden.

Vad är Vita Tvättbjörn?

Vad är hans hemlighet?

Tvättbjörn, ja honom har Du säkert hört talas om. Men vet Du också vad som skiljer Vita Tvättbjörn från de vanliga tvål- och tvättpulvren, som bara innehålla pulvriserad tvål och soda?

Det är de många olika ingredienserna i Tvättbjörn och deras absolut exakta avvägning, som ger honom hans underbara tvättkraft. Ty faktum är att Tvättbjörn innehåller flera och dyrbarare och verksammare ämnen än något annat tvättmedel i hela världen. Det kan vi bevisa med analyser.

Vita Tvättbjörn är en vetenskaplig produkt från början till slut. Han är resultatet av de allra senaste rönen inom kolloidalkemien, den gren av vetenskapen där just Ditt tvättproblem hör hemma.

Det var först efter årtal av vetenskapliga och praktiska, intensivt bedrivna experiment och försök som Tvättbjörn fördes ut i marknaden.

Men då var han också färdig att på en gång erövra hela landet. Ty det bästa måste segra och Tvättbjörn är både i kvalitet och pris så vitt överlägsen alla andra tvättmedel att ingen tvekan kan råda. Tvättbjörns succés är därför lika kolossal som berättigad.

Den nya tvättmetoden.

Se här den enkla och genialiska Tvättbjörnsmetoden:

Gör en lösning av Tvättbjörn enligt bruksanvisningen. Lagg däri kläderna på kvällen. Under natten löser Tvättbjörn smutsen. Nästa morgon »går Du igenom» tvätten och gnuggar lätt möjligen

kvarblivna fläckar samt kokar den sedan i samma eller ny lösning c:a 20 minuter. Skölj därefter upp ordentligt i flera vatten.

Kan Du tänka Dig ett enklare och bekvämare sätt?

Resultatet? En snövit tvätt, bländande ren — utan det där fördärvliga borstandet och rivandet. Kläderna hålla mångdubbelt längre — och Du själv slipper att arbeta ut Dig och håller Dig ung som en flicka.

Tvättbjörns garanti.

En varning för "bakdantare".

Det finns folk, som bli så häpna när de se hur kraftigt smutslösande Vita Tvättbjörn är, att de knappt tro sina ögon. När de härtill inte förstå den vetenskapliga och genialiska princip, efter vilken Tvättbjörn är sammansatt, så slå de från sig med händerna och säga: »Det finns klorkalk i Vita Tvättbjörn. Annars kunde han inte göra så rent och så vitt!»

För att få slut på detta dumma prat, som illvilliga konkurrenter alltför gärna sprida, så förbinder sig Fabriken Helios att utbetala

Kronor 10,000: —

om någon kan bevisa att vid fabrikationen av Tvättbjörn klorkalk eller dylikt annat skadligt ämne användes.

Samtidigt varna vi på det skarpaste alla som sprida det osanna ryktet att Vita Tvättbjörn skadar tvättkläderna.

Att Vita Tvättbjörn är ett absolut hederligt, värdefullt och fullständigt oskadligt tvättmedel, bättre, mångsidigare sammansatt och i användning billigare än något annat tvättmedel i marknaden,

Det garanterar

HELIOS.

Fösök själv och jämför noga så skall Du inse sanningen av vårt påstående.

"Kruschen
Känslan"

Får jag lov,
lilla fröken!

När det spelas upp till dans, och de unga männen skynda sig fram för att lägga beslag på de sötaste flickorna, blir dock ej Mr. Kruschen handikappad av ynglingarna.

Riskerade han att komma för sent, om han tog vägen runt flygeln, så — hopp över den bara!

Mr. Kruschen är avhållen och beundrad av damerna, och många unga kavaljerer avundas honom hans popularitet.

Till de avundsamma säger han blott: "Det är den dagliga lilla dosen, som gör det!"

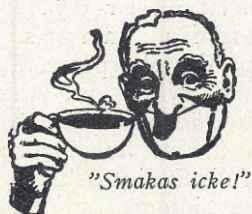
I varje liten mängd av de magiska Kruschen-kristallerna ingår sex salter, nödvändiga för kroppens välbefinnande. Systemet rensas från de otjänliga ämnen, som hämma cirkulationen och förgifta blodet. En ny blodström skall sjuda i minsta åder och fylla Er varelse med livskraft.

Detta är vad Kruschen-Salt gör för Mr. Kruschen och de övriga i Kruschen-optimisternas armé, fem millioner stark.

Detta är vad Kruschen-Salt kommer att göra för Eder.

Kruschen Salt i glas à Kr. 3: — räcker för 100 dagars förbrukning.

Begäres på apotek, i kemikalie- och speceriaffärer eller rekvireras direkt från ensamförsäljarna:

Tag litet Kruschen Salt, så mycket som täcker en 25-öring regelbundet i Eder morgondryck eller i ett halvt glas varmt vatten, och denna lilla dos skall få Eder att genomleva dagen med frisk optimism och sund styrka.

A.-B. ALFRED BENZON & Co., Malmö

Telefoner: 3514, 1158, 1161

Benzona Nederlag:

Kungsgatan 51, Stockholm
Telefon: Norr 11930

Drottninggatan 5, Göteborg
Telefon: 15851

**Kruschen
Salt**